ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr.A420149119
Lietas arhīva Nr. AA43-0415-20/18
ECLI:LV:ADAT:2020:0414.A420149119.8.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2020.gada 14.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente Anita Šteinberga,
tiesneses Sanita Kanenberga un Indra Meldere

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. C/ pieteikumu par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.27 atcelšanu, /pers. D/ pieteikumu par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.25 atcelšanu un /pers. E/ pieteikumu par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.24 atcelšanu, sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 9.septembra spriedumu daļā, ar kuru noraidīts pieteikums par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.27 atcelšanu, /pers. D/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 9.septembra spriedumu daļā, ar kuru noraidīts pieteikums par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.25 atcelšanu, un /pers. E/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 9.septembra spriedumu daļā, ar kuru noraidīts pieteikums par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.24 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Valsts robežsardzes (turpmāk – Robežsardze vai atbildētāja) Daugavpils pārvaldes 2018.gada 26.novembra lēmumu Nr.43 (turpmāk – sākotnējais lēmums Nr.43) /pers. C/, Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas inspektoram kaprālim, piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Atzīts, ka /pers. C/ nav ievērojis Robežsardzes 2014.gada 4.aprīļa noteikumu Nr.11 „Dienesta organizācijas kārtība Valsts robežsardzes teritoriālo pārvalžu struktūrvienībās, kas veic robežkontroli un imigrācijas kontroli" (turpmāk – noteikumi Nr.11) 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, Robežsardzes 2016.gada 10.novembra noteikumu Nr.21 „Dienesta (darba) kartības noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr.21) 51.punkta, Robežsardzes 2008.gada 22.novembra noteikumu Nr.41 „Valsts robežsardzes amatpersonas un darbinieka Ētikas kodekss" (turpmāk – Ētikas kodekss) 6.1. un 11.3.apakšpunkta un Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta 13.daļas prasības.

Izskatot /pers. C/ apstrīdēšanas iesniegumu, Robežsardzes priekšnieks ar 2019.gada 21.janvāra lēmumu Nr.27 (turpmāk – lēmums Nr.27) atstāja negrozītu sākotnējo lēmumu Nr.43.

[2] Ar Robežsardzes Daugavpils pārvaldes 2018.gada 26.novembra lēmumu Nr.42 (turpmāk – sākotnējais lēmums Nr.42) /pers. D/, Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas inspektoram virsseržantam, piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Atzīts, ka /pers. D/ nav ievērojis noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, noteikumu Nr.21 51.punkta, Ētikas kodeksa 6.1. un 11.3.apakšpunkta un Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta 13.daļas prasības.

Izskatot /pers. D/ apstrīdēšanas iesniegumu, Robežsardzes priekšnieks ar 2019.gada 21.janvāra lēmumu Nr.25 (turpmāk – lēmums Nr.25) atstāja negrozītu sākotnējo lēmumu Nr.42.

[3] Ar Robežsardzes Daugavpils pārvaldes 2018.gada 26.novembra lēmumu Nr.41 (turpmāk – sākotnējais lēmums Nr.41) /pers. E/, Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas inspektoram virsseržantam, piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Atzīts, ka /pers. E/ nav ievērojis noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, noteikumu Nr.21 51.punkta, Ētikas kodeksa 6.1. un 11.3.apakšpunkta un Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta trīspadsmitās daļas prasības.

Izskatot /pers. E/ apstrīdēšanas iesniegumu, Robežsardzes priekšnieks ar 2019.gada 21.janvāra lēmumu Nr.24

(turpmāk – lēmums Nr.24) atstāja negrozītu sākotnējo lēmumu Nr.41.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2019.gada 18.februārī /pers. C/ iesniedza pieteikumu par lēmuma Nr.27 atcelšanu, /pers. D/ iesniedza pieteikumu par lēmuma Nr.25 atcelšanu, /pers. E/ iesniedza pieteikumu par lēmuma Nr.24 atcelšanu (turpmāk visi kopā – pieteicēji). Pieteikumi ir saturiski vienādi un tajos norādīta šāda argumentācija.

[4.1] Pieteicēji nepiekrīt Robežsardzes viedoklim, ka uz pieteicējiem nav attiecināmi Darba likuma 58. un 130.panta nosacījumi, jo 1) Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm dienesta gaitas likuma (turpmāk – Dienesta gaitas likums) un Darba likums ir vienāda juridiska spēka normatīvie akti un tie nenonāk pretrunā, 2) Robežsardze nav pamatojusi, kāpēc attiecībā uz valsts amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm darba laika un atstādināšanas definīcija būtu atšķirīga no definīcijas Darba likumā, 3) Dienesta gaitas likuma 3.panta otrajā daļā minētie jēdzieni ir cieši saistīti ar darba laika jēdzienu un nevar tikt saprasti izolēti no tā, 4) ne Dienesta gaitas likumā, ne Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma (turpmāk – Disciplināratbildības likums) nav atrodamas darba laika un atstādināšanas definīcijas, tās ir atrodamas tikai Darba likumā.

[4.2] Robežsardzes apgalvojums, ka atstādināšana no dienesta pienākumu pildīšanas nebija notikusi, ka tika pārtraukti norīkojumu uzdevumi, par ko sastādīti attiecīgi lēmumi saskaņā ar noteikumu Nr.11 73.apakšpunktu, ir patiesībai neatbilstoši.

2018.gada 10.novembrī Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors /pers. G/ uz aizdomu pamata, ka pieteicēji atrodas alkohola ietekmē, veica personālsastāva pārbaudi ar alkometru. Portatīvā alkometra lietošana šādos gadījumos nav pieļaujama, jo saskaņā ar Dienesta gaitas likuma 14.panta septīto daļu, ja ir aizdomas par to, ka amatpersona, pildot dienesta pienākumus, ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē vai reibumā, augstāka amatpersona to nogādā medicīniskās pārbaudes veikšanai. Tā ir imperatīva tiesību norma un nedod subjektam izvēli rīkoties savādāk.

Veicot pārbaudi, tika pārkāpti alkometra lietošanas noteikumi un priekšnosacījumi, kas noteikti Ministru kabineta 2008.gada 2.jūnija noteikumos Nr.394 „Alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes pārbaudes kārtība" (turpmāk – noteikumi Nr.394), kas arī izskaidro, ka alkometrs uzrādīja pozitīvus rādījumus.

Kad alkometrs uzrādīja pozitīvus rezultātus, /pers. G/ paziņoja pieteicējiem, ka viņi ir atstādināti no dienesta pienākumu pildīšanas, skaidri izteicās, ka darbavietā pieteicēju klātbūtne vairs nav nepieciešama.

Atbilstoši Robežsardzes likuma 14.panta trešajai daļai robežsargi bez iebildumiem pilda savu tiešo priekšnieku un amatā augstāku priekšnieku likumīgās pavēles un rīkojumus. Atstādināšanas tiesiskuma strīdīgums nepadara pavēli par atstādināšanu par nelikumīgu, tāpēc pieteicēji pavēli izpildīja. Darba vietā diezgan ilgu laiku pēc tam pieteicēji atradās tikai tāpēc, ka meklēja risinājumu, kā vēlā vakarā var tikt mājās.

Turklāt tikai pēc pārbaudes ar portatīvo alkometru un atstādināšanas no dienesta pienākumu pildīšanas /pers. G/ par notikušo paziņoja augstākstāvošai iestādei, pēc kuras norādījuma pieteicēji vēlāk tika nogādāti medicīnas iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai.

[4.3] Nav saprotams, kāpēc Robežsardzes ieskatā dienesta pienākumu izpildes laikā ieskaitīts laiks līdz medicīniskās pārbaudes pabeigšanai. Turklāt nav zināms precīzs medicīniskās pārbaudes pabeigšanas laiks. Nav saprotams, kāpēc tieši medicīniskā pārbaude var tikt asociēta ar darba laika beigām. Tā kā pieteicēji strādāja Piedrujā, tad viņu darba laiks nevarēja beigties Daugavpilī. Ja pieteicēju darba laiks tiešām būtu beidzies tikai pēc medicīniskās pārbaudes pabeigšanas, tad lietā jābūt attiecīgam rīkojumam par dienesta pienākumu pildīšanas pārtraukšanu. Šādam dokumentam jābūt sastādītam rakstveidā atbilstoši ne tikai Darba likuma 58.pantam, bet arī Disciplināratbildības likuma 19.panta otrajai daļai un Dienesta gaitas likuma 14.pantam. Lietā par dienesta pienākumu pildīšanas pārtraukšanu (lai gan viltoti) ir tikai lēmumi par norīkojumu Nr. 425-628-18 un 405-2579-18 izpildes pārtraukšanu robežsargam plkst.21.30.

Ir arī netieši apliecinājumi tam, ka medicīniskās pārbaudes laikā pieteicēji vairs neatradās dienesta pienākumu pildīšanā, proti, pieteicēji bija ģērbušies civilajos apģērbos (dienesta pienākumi tiek pildīti formas tērpā), dienesta apliecības atradās personiskajos skapīšos Piedrujas robežapsardzības nodaļas telpās, pieteicēji bija gatavi iet uz mājām (visiem līdzi bija atslēgas no mājām un citas personīgās mantas, kas nav vajadzīgas un traucētu dienesta pienākumu pildīšanas laikā). Laikā, kad tika veikta medicīniskā pārbaude, pieteicēji jau vairākas stundas nepildīja dienesta pienākumus, pieteicējiem nebija jāievēro darba kārtības noteikumi un bija atļauta tāda rīcība, kas nav atļauta, pildot dienesta pienākumus, pieteicējiem par šo laiku darba devējam nav jāatskaitās.

No tā, ka plkst.23.40 pieteicējiem tika konstatēta alkohola koncentrācija asinīs, nevar tikt izdarīts secinājums, ka darba laikā plkst.21.15 pieteicēji atradās alkohola ietekmē.

Nav šaubu, ka nodaļas priekšnieks /pers. G/ ar savu pavēli atstādināja pieteicējus no dienesta pienākumu pildīšanas, neatkarīgi no tā, kāds procesuālais dokuments vēlāk tika sastādīts. Atbilstoši tiesiskās paļāvības principam pieteicēji bija tiesīgi paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa, un iestādes kļūdas nevar radīt pieteicējiem nelabvēlīgas sekas.

[4.4] Lēmumi par norīkojuma uzdevumu izpildes pārtraukšanu ir viltoti. Lēmumā Nr.405-2579-18 ir viltoti /pers. C/ un /pers. E/ paraksti, lēmums Nr.405-628-18 ir nepatiess pēc sava satura, jo bija sastādīts ar atpakaļejošu laiku un /pers. D/ tika pieprasīts to parakstīt nākamajā kalendārajā dienā. Viltojuma pazīmes lēmumā Nr.405-2579-18 var saskatīt pat cilvēks bez eksperta zināšanām. Šie lēmumi atstādināšanas laikā ne tikai netika pieteicējiem uzrādīti, bet visticamāk vēl neeksistēja.

[4.5] Disciplinārlietas izmeklētājs Robežsardzes Daugavpils pārvaldes priekšnieka uzdevumā devās pie /pers. C/ viņa dzīvesvietā pieņemt paskaidrojumu nevis ar nolūku noskaidrot patiesību, bet gan lai paspētu atvaļināt pieteicējus līdz

2018.gada 26.novembrim, sešas dienas pēc disciplinārlietas ierosināšanas. Pēc Robežsardzes teiktā var secināt, ka jau disciplinārlietas izmeklēšanas brīdī, pirms izmeklēšana tika reāli sākta, Robežsardzes Daugavpils pārvaldes priekšnieks deva izmeklētājam rīkojumu virzīt izmeklēšanu noteiktā virzienā, panākt noteiktu lietas iznākumu, un noteica pabeigt izmeklēšanu negaidīti īsos termiņos, kuriem nav redzama sakara ne ar likuma noteiktajiem termiņiem, ne ar nepieciešamību noskaidrot patiesību lietā. Lēmums par atvaļināšanu no dienesta bija pieņemts četras dienas pirms laika, līdz kuram saskaņā ar likumu /pers. C/ bija jāsniedz paskaidrojumi disciplinārlietā, un /pers. C/ pārejošās darbnespējas laikā.

Pie minētājiem apstākļiem nevar būt runa par objektīvu izmeklēšanu, un netaisnīga lēmuma pieņemšana disciplinārlietā bija likumsakarīga.

[4.6] Ne tikai Dienesta gaitas likuma 14.panta 7.punkts nosaka citu kārtību, bet pat noteikumu Nr.11 73.2.apakšpunkts, uz kuru atsaucas Robežsardze, nenosaka ne struktūrvienības priekšnieka tiesības lietot alkometru, ne nepieciešamību pārbaudīt aizdomas, ka darbinieks atrodas alkohola ietekmē, vai jebkādā veidā pārbaudīt, pirms nogādāt darbinieku medicīniskās pārbaudes veikšanai. Robežsardze uzskata par tiesisku /pers. G/ rīcību, kurš, veicot personālsastāva pārbaudi ar alkometru, pazemoja visus klātesošos robežsargus, nenomainot pēc katras pārbaudes vienreizējas lietošanas plastikas mutes cauruli.

[4.7] Robežsardze lēmumos izmantojusi sofisma loģiku, nav ievērojusi likuma atrunas un tiesiskās paļāvības principu, Darba likuma un citu normatīvo aktu normas. Ņemot vērā to, ka disciplinārlietas izmeklēšanas laikā netika iegūti juridiski ticami pierādījumi tam, ka, atrodoties darba laikā un pildot norīkojuma uzdevumu, pieteicēji būtu atradušies alkohola reibuma stāvoklī, kā arī ņemot vērā iestādes pieļauto procesuālo pārkāpumu skaitu disciplinārlietas izmeklēšanas laikā un pirms disciplinārlietas ierosināšanas, pieteicēji uzskata, ka uzliktais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta – ir atceļams.

[5] Tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos, kas ir saturiski vienādi, Robežsardze, atsaucoties uz pārsūdzētajos lēmumos norādīto, neatzina pieteikumus, norādot šādus papildu apsvērumus.

[5.1] Pieteicēji pauduši viedokli par Darba likuma un Dienesta gaitas likuma normām attiecībā uz darba laika jēdzienu un savstarpējo mijiedarbību ar amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm tiesisko regulējumu. Robežsardze pauž neizpratni par šo pieteicēju viedokli un papildus lēmumā Nr.24., Nr.25 un Nr.27 norādītajam norāda, ka šīs normas disputam nav saistības ar pieteicēju izdarīto disciplinārpārkāpumu un tas neattiecas uz šo administratīvo lietu, ņemot vērā gan Dienesta gaitas likuma 3.panta nosacījumus, gan likuma normas, kas norādītas šī likuma VII nodaļā „Dienesta pienākumu izpildes laika organizācija".

[5.2] Robežsardze noraida pieteicēju izteiktos apsvērumus par viņu atstādināšanu no dienesta pienākumu izpildes kā nepamatotus. Lēmumā Nr.24., Nr.25 un Nr.27 norādīts (arī pamatots ar normatīvajiem aktiem) process, kā arī gadījumi, kad tiek veikta amatpersonas dienesta pienākumu pārtraukšana un vienlaicīgi amatpersonai jāpilda pienākums veikt medicīnisko pārbaudi alkohola ietekmes noteikšanai. Turklāt jāpievērš uzmanība jēdzienam „pārtraukšana", jo, kā tika norādīts arī lēmumā Nr.24., Nr.25 un Nr.27, amatpersonai dienesta pienākumu izpilde tika pārtraukta, nevis tā tika atstādināta no dienesta pienākumu izpildes Dienesta gaitas likuma 14.panta vai Disciplināratbildības likuma 19.panta otrās daļas izpratnē. Tādējādi Robežsardze pieteicēju norādīto par papildus neskaidrībām un apliecinājumiem (privātā apģērba esamība) noraida un uzskata to par pieteicēju izteiktu viedokli.

[5.3] Robežsardze nepiekrīt pieteicēju norādītajam par disciplinārlietas izmeklēšanas laikā sniegtā paskaidrojuma apstākļiem un norāda, ka Robežsardzes apsvērumi norādīti lēmumā Nr.24., Nr.25 un Nr.27. Nav saprotams, kāpēc pieteicēju ieskatā ir pieņemts netaisnīgs lēmums, it sevišķi situācijā, kad pieteicēji paši izvairās un atsakās sniegt paskaidrojumu disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā. Robežsardzes ieskatā disciplinārlietas izmeklēšana veikta un secinājumi izdarīti, nevis pamatojoties uz papildus apliecinājumiem vai pieņēmumiem, bet faktiem, kas pierāda pieteicēju vainu notikušajā.

[5.4] Pieteicējiem konkrētais disciplinārsods piemērots pamatoti (fakti un disciplinārpārkāpumi ir konstatēti), samērīgi (lietderības apsvērumi ir izdarīti) un tiesiski (normatīvais pamatojums norādīts lēmumā Nr.24, Nr.25 un Nr.27), kā arī nav konstatēti administratīvā procesa principu pārkāpumi, tādēļ Robežsardze kopumā noraida pieteicēju argumentus kā nepamatotus un uzskata, ka lēmumi Nr.24, Nr.25 un Nr.27 nav atzīstami par prettiesiskiem.

[6] Ar Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 9.septembra spriedumu pieteikumi noraidīti. Spriedums motivēts šādi.

[6.1] Lietā ir strīds par to, vai pieteicēji pamatoti saukti pie disciplināratbildības, proti, vai lēmumi Nr.24., Nr.25 un Nr.27 ir tiesiski un pamatoti. Līdz ar to tiesai jāpārbauda, vai atbildētāja, piemērojot pieteicējiem disciplinārsodu – atvaļināšana no dienesta, ir ievērojusi procesuālās un materiālās tiesību normas.

[6.2] Pārbaudot, vai lēmumi Nr.24., Nr.25 un Nr.27 izdoti, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, tiesa procesuālus pārkāpumus nekonstatē. Proti, atbildētāja lēmumus Nr.24., Nr.25 un Nr.27 pieņēmusi atbilstoši savai kompetencei, ir ievērotas Disciplināratbildības likuma 16.panta otrās daļas un 20.panta pirmās daļas prasības. Lēmumi Nr.24., Nr.25 un Nr.27 satur piemērotās tiesību normas. Tiesa nekonstatē Administratīvā procesa likuma $14.^{1}$panta, 62.panta pirmās daļas pārkāpumu, lēmumi Nr.24., Nr.25 un Nr.27 atbilst Administratīvā procesa likuma 67.panta prasībām.

Pieteicējiem tika dota iespēja sniegt paskaidrojumus lietā, kuru pieteicēji nav izmantojuši. Pārbaudot, vai atbildētāja ir izdarījusi lietderības apsvērumus, tiesa atzīst, ka lietderības apsvērumi ir izdarīti, taču, vai tie attaisno pieteicējiem piemēroto atbildību, tiesa vērtēs, vērtējot lēmumu materiālo tiesiskumu.

[6.3] Pārbaudot lēmuma Nr.24 materiālo tiesiskumu, tiesa konstatē, ka /pers. C/ saukts pie disciplināratbildības un viņam piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta par noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, noteikumu

Nr.21 51.punkta, Ētikas kodeksa 6.1., 11.3.apakšpunkta un Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta trīspadsmitās daļas neievērošanu.

Pārbaudot lēmuma Nr.25 materiālo tiesiskumu, tiesa konstatē, ka /pers. D/ saukts pie disciplināratbildības un viņam piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta par noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, noteikumu Nr.21 51.punkta, Ētikas kodeksa 6.1., 11.3.apakšpunkta un Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta trīspadsmitās daļas neievērošanu.

Pārbaudot lēmuma Nr.27 materiālo tiesiskumu, tiesa konstatē, ka /pers. E/ saukts pie disciplināratbildības un viņam piemērots disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta par noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, noteikumu Nr.21 51.punkta, Ētikas kodeksa 6.1., 11.3.apakšpunkta un Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta trīspadsmitās daļas neievērošanu.

[6.4] Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 3.panta pirmo daļu par disciplinārpārkāpumu atzīstama amatpersonas ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarīta darbība vai bezdarbība, kas saistīta ar tās dienesta pienākumu pildīšanu un izpaužas kā tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošana.

Tātad, ja amatpersona ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības nav pildījusi normatīvajos aktos noteiktos pienākumus, tā ir saucama pie disciplināratbildības likumā noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar Disciplināratbildības likuma 1. un 8.pantu saukšanai pie disciplināratbildības un disciplinārsodam ir jāatbilst taisnīguma un lietderības prasībām.

Tiesa uzskata, ka atbildētāja pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus un pieteicēji pamatoti saukti pie disciplināratbildības. Minēto secinājumu tiesa izdarījusi, pamatojoties uz turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[6.5] Robežsardzes likuma 14.panta otrā daļa noteic, ka dienesta pienākumus robežsargi pilda saskaņā ar attiecīgiem likumiem, Robežsardzes reglamentiem, nolikumiem un citiem normatīvajiem aktiem, kā arī priekšnieka pavēlēm un rīkojumiem.

Dienesta gaitas likuma 6.panta 1. un 4.apakšpunkts noteic amatpersonas pienākumus ievērot Latvijas Republikas Satversmi, Latvijas Republikai saistošas starptautisko tiesību normas, likumus un citus normatīvos aktus un ievērot amatpersonām noteiktos ētikas principus.

Noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkts noteic, ka norīkojuma vispārīgie pienākumi ir pildīt saņemto uzdevumu, ievērojot ārējo un iekšējo normatīvo aktu, kā arī Valsts robežsardzes rīkojumu dokumentu prasības; ziņot norīkojuma vecākajam, bet norīkojuma vecākajam attiecīgās struktūrvienības priekšniekam, par apstākļiem, kas var ietekmēt norīkojuma uzdevuma izpildi.

Noteikumu Nr.21 51.punkts noteic, ka amatpersonai (darbiniekam) aizliegts dienesta pienākumu izpildes (darba) laikā lietot alkoholu, narkotiskās, psihotropās, toksiskās vai citas apreibinošas vielas, kā arī glabāt šādas vielas vai šķidrumus vai to iepakojumus. Amatpersonai (darbiniekam) dienesta pienākumu izpildes (darba) laikā nav pieļaujama alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā, bioloģiskajā vidē (asinīs, urīnā vai siekalās), kā arī nav pieļaujama narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu klātbūtne bioloģiskajā vidē (asinīs, urīnā vai siekalās).

Ētikas kodeksa 6.1. un 11.3.apakšpunkts noteic, ka amatpersonas (darbinieka) rīcība atbilst normatīvajiem aktiem, augstāku priekšnieku likumīgiem rīkojumiem un Ētikas kodeksa normām; amatpersonai (darbiniekam) ir pienākums ievērot darba kārtības noteikumus.

Atbilstoši Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta trīspadsmitajai daļai aizliegts nēsāt šaujamieročus alkohola ietekmē, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,5 promiles.

[6.6] No sākotnējā lēmuma Nr.43 un lēmuma Nr.27 izriet, ka /pers. C/ disciplināri sodīts par to, ka dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un alkohola reibuma stāvoklī ir nēsājis dienesta šaujamieroci.

Līdz ar to tiesai jānoskaidro, vai atbildētāja ir pamatoti atzinusi, ka /pers. C/ dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un reibuma stāvoklī ir nēsājis dienesta šaujamieroci.

[6.7] No lietas materiāliem tiesa konstatē šādus apstākļus. /pers. C/ 2018.gada 10.novembrī, pamatojoties uz norīkojuma uzdevumu Nr.405-628 un robežuzraudzības uzdevumu Nr.405-2579 (*lietas 1.sējuma 42.-43., 55.lapa*), uzsāka pildīt robežuzraudzības „Patruļa (P), un Tehniskās novērošanas postenis (TNP)" dienesta pienākumus. Atbilstoši noteikumu Nr.11 20.punktam robežnorīkojuma uzdevuma Nr.405-628 1.punktā par instruktāžas un uzdevuma saņemšanu /pers. C/ ir parakstījies par instruktāžas un uzdevuma saņemšanu, kā arī ir saņēmis šaujamieroci, munīciju, signālraķetes un signālpatronas (*lietas 1.sējuma 58.lapa*).

2018.gada 10.novembrī plkst.21.20 Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors /pers. G/, galvenais inspektors kapteinis /pers. L/ un Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta galvenais inspektors (operatīvajā darbā) majors /pers. M/ Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas izvietojumā veica robežnorīkojumā esošiem robežsargiem pārbaudi ar alkometru „AlcoQuant 6020 plus". Pārbaudes rezultātā konstatēts alkohola daudzums izelpā kaprālim /pers. C/ – 2,70 promiles, atkārtoti – 2,35 promiles (*lietas 1.sējuma 27.lapa*). Ar Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieka lēmumu par norīkojuma uzdevuma Nr.405-2579-18 pārtraukšanu robežsargam /pers. C/ 2018.gada 10.novembrī plkst.21.30 pārtraukta norīkojuma uzdevuma izpilde (*lietas 1.sējuma 59.lapa*).

Ar medicīniskās pārbaudes protokolu Nr.108 /pers. C/ 2018.gada 10.novembrī konstatēta alkohola koncentrācija asinīs 1,19 promiles, izelpojamā gaisā – 1,97 promiles. Atbilstoši medicīniskās pārbaudes protokola Nr.108 22.punktā norādītajam, alkoholu /pers. C/ lietojis 2018.gada 10.novembrī dienā (*lietas 1.sējuma 60.lapa*).

/pers. C/ paskaidrojumu disciplinārlietas ietvaros nav sniedzis.

Atbilstoši Robežsardzes Daugavpils pārvaldes vecāko inspektoru /pers. K/ un /pers. P/ ziņojumiem (*lietas 1.sējuma*

111.-114.lapa) /pers. C/ ir atteicies sniegt paskaidrojumus, ko pašrocīgi apliecinājis arī rakstiski. /pers. C/ ir arī parakstījies uz paskaidrojuma veidlapas (*lietas 1.sējuma 80.lapa*), ka atsakās sniegt paskaidrojumus. Konkrētajā gadījumā tiesai nav pamata apšaubīt minēto amatpersonu paskaidrojumu patiesumu. Arī /pers. C/ nav norādījis, ka minētajos ziņojumos ir sniegta nepatiesa informācija. Līdz ar to apstrīdēšanas iesniegumā un tiesas sēdē norādīto, ka /pers. C/ tika liegts sniegt paskaidrojumu sevis aizstāvībai darba nespējas laikā, tiesa vērtē kritiski, jo tas neapstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā.

[6.8] Atbilstoši Dienesta gaitas likuma 3.panta otrajā daļā noteiktajam uz amatpersonu neattiecas darba tiesiskās attiecības reglamentējošo normatīvo aktu normas, izņemot normas, kas nosaka termiņus, tajā skaitā noilguma termiņu, atšķirīgas attieksmes aizliegumu, darba samaksas izmaksas laiku, veidu un aprēķinu, atlīdzību gadījumos, kad darbinieks neveic darbu attaisnojošu iemeslu dēļ, ieturējumus no darba samaksas un to ierobežojumus, darbinieka civiltiesisko atbildību, laiku, kas dod tiesības uz ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma piešķiršanu, atvaļinājuma piešķiršanu bērna tēvam, adoptētājam vai citai personai un bērna kopšanas atvaļinājuma piešķiršanu, kā arī tiesības, kas pienākas grūtniecēm un sievietēm, kuras baro bērnu ar krūti, un sievietēm pēcdzemdību periodā līdz vienam gadam.

Izskatāmajā gadījumā nav konstatējams neviens no minētajā tiesību normā noteiktajiem izņēmuma gadījumiem, līdz ar to /pers. C/ kā amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi nav saistošas pieteikumā norādītās Darba likuma (58. un 130.pants) normas, kā arī nepamatots ir /pers. C/ pārstāvja viedoklis, ka laikā, kad /pers. C/ tika nogādāts Daugavpilī medicīniskās pārbaudes veikšanai, viņš bija atstādināts no darba saskaņā ar Darba likumu.

[6.9] Tiesas sēdē /pers. G/ liecināja (*tiesas sēdes protokols, lietas 4.sējuma 64.-70.lapa*), ka pārbaude 2018.gada 10.novembrī bija neplānota, ka amatpersonai, kas Piedrujas robežapsardzības nodaļā šajā dienā pildīja savus dienesta pienākumus, radās aizdomas, ka pieteicēji lieto alkoholiskos dzērienus, jo par to liecināja viņu izskats. Tāpēc tas tika paziņots viņam. Pieteicēji alkoholu lietoja savā brīvajā laikā, zinot, ka vakarā būs jāstājas dienesta pienākumu izpildē. Pēc pārbaudes ar alkometru pieteicējiem tika paskaidrots, ka viņi ir alkohola reibumā, cik konkrēti promiles ir konstatētas, ka tāpēc viņi ir atstādināti no norīkojuma uzdevuma izpildes. Uzreiz pēc otrās pārbaudes ar alkometru veikšanas pieteicējiem tika pateikts, ka viņi dosies uz Daugavpils slimnīcu medicīniskās ekspertīzes veikšanai. Tas ir ārkārtas gadījums Robežsardzē, ka amatpersonas uzdevuma izpildes laikā atrodas alkohola reibumā, viņiem ir izsniegti ieroči un uzdevumi jāpilda ar dienesta automašīnu. /pers. E/ negribēja uz Daugavpili labprātīgi braukt, bet viņam tika paskaidrots, ka tas viņu neatbrīvos no tā, ka viņš ir alkohola reibumā. Kā pieteicēji parakstīja lēmumu par norīkojuma uzdevuma pārtraukšanu, neredzēja. Dienesta pienākumu pārtraukšana pieteicējiem iestājās, kad viņi izgāja medicīnisko pārbaudi, un viņiem sastādītais dienesta pienākumu izpildes grafiks tika noslēgts darba laika uzskaites tabelē. Uz Daugavpili brauca vienā automašīnā ar /pers. D/, kurš pēc medicīniskās pārbaudes tika atvests atpakaļ uz struktūrvienību. Nākošajā dienā /pers. D/ ar savu automašīnu aizbrauca mājās.

/pers. M/ liecināja (*tiesas sēdes protokols, lietas 4.sējuma 64.-70.lapa*), ka 2018.gada 10.novembrī tiešais priekšnieks palūdza kopā ar nodaļas priekšnieku aizbraukt uz Piedrujas nodaļu uz pārbaudi, jo bija radušās aizdomas, ka dažas amatpersonas ir alkohola reibumā. Kad atbrauca uz Piedrujas nodaļu, nodaļas priekšnieks /pers. G/ veica pārbaudi, kuras rezultātā trīs personām alkometrs uzrādīja promiles. Tika veikta atkārtota pārbaude, kas atkārtoti uzrādīja promiles. Pieteicēji tika noņemti no norīkojuma, viņi nodeva speclīdzekļus un tika aizvesti uz Daugavpils slimnīcu ekspertīzes veikšanai. Ekspertīzes laikā tika veiktas asins analīzes un mērījumi ar alkometru, kas arī uzrādīja promiles. Pēc /pers. G/ rīkojuma pieteicēji pārtrauca uzdevuma pildīšanu, nodeva izsniegtos speclīdzekļus. Rīkojums par norīkojuma pārtraukšanu tika paziņots viņa un pieteicēju klātbūtnē. Uz Daugavpili brauca vienā automašīnā ar /pers. C/ un /pers. E/, kuri, lieciniekaprāt, saprata, uz kurieni viņi brauc. No pārbaudes pabeigšanas līdz braukšanai uz Daugavpili pagāja 30 – 40 minūtes. /pers. D/ teica, ka viņš grib braukt atpakaļ, jo Piedrujas nodaļā viņam palikusi automašīna.

/pers. L/ liecināja (*tiesas sēdes protokols, lietas 4.sējuma 64.-70.lapa*), ka tika veikta pārbaude ar alkometru, kas trīs personām uzrādīja promiles, tika sastādīti dokumenti par noņemšanu no norīkojuma uzdevuma izpildes. Priekšnieks /pers. G/ pēc plkst.22.00 deva rīkojumu pieteicējus vest uz Daugavpils slimnīcu. Jābrauc apmēram stundu. Pēc norīkojuma uzdevuma pārtraukšanas tas joprojām ir darba laiks, bet netiek pildīts konkrēts uzdevums. Automašīnā /pers. C/ un /pers. E/ uzvedās klusi, sarunājās, ka jābrauc uz ekspertīzi.

/pers. S/ liecināja (*tiesas sēdes protokols, lietas 4.sējuma 64.-70.lapa*), ka pēc pārbaudes veikšanas priekšnieks viņam deva uzdevumu ar dienesta automašīnu braukt uz Daugavpili. /pers. D/ zināja, ka viņu ved uz Daugavpili. Dzirdēja, ka personām, kurām tika konstatētas promiles, tika paziņots, ka viņas tiek noņemtas no uzdevuma izpildes.

[6.10] Novērtējot liecinieku liecības, tiesa secina, ka tās pēc būtības apstiprina iestādes disciplinārlietas izmeklēšanas laikā konstatētos apstākļus. Līdz ar to šīs liecības ir pretrunā ar pieteikumā norādītajiem un /pers. C/ pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem. Proti, tiesai nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. C/ tika paziņots, ka viņam tiek pārtraukta norīkojuma izpilde. Tiesas ieskatā, ņemot vērā, ka /pers. C/ dienestā atradās pietiekami ilgu laiku, bija iepazīstināts ar robežsardzes darbu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, /pers. C/ bija jāsaprot priekšnieka /pers. G/ rīkojums par atstādināšanu no norīkojuma izpildes. Tā kā /pers. C/ tika paziņots par to, ka viņš tiks vests uz Daugavpili medicīniskās pārbaudes veikšanai, tiesai nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. C/ bija jāsaprot, ka viņš joprojām ir dienestā, bet neveic konkrētu norīkojuma uzdevumu. Līdz ar to tiesa atzīst par nepamatotu /pers. C/ argumentu, ka patiesībai neatbilstošs ir Robežsardzes apgalvojums par to, ka atstādināšana no dienesta pienākumu pildīšanas nebija notikusi, ka tika pārtraukti tikai norīkojumu uzdevumi, par ko sastādīti attiecīgi lēmumi saskaņā ar noteikumu Nr.11 73.apakšpunktu.

Tiesas sēdē /pers. C/ pārstāvja sniegtie paskaidrojumi ir pretrunā ar apstrīdēšanas iesniegumā un pieteikumā

norādītajiem paskaidrojumiem. Proti, apstrīdēšanas iesniegumā tiek norādīts, ka ne abu norīkojumu, ne atpūtas laikā starp norīkojumiem alkoholu nelietoja, tā kā medicīniskās pārbaudes laikā neatradās darbā, viņam nebija aizliegts atrasties alkohola ietekmē. Pieteikumā tiek norādīts, ka medicīniskās pārbaudes laikā neatradās dienesta pienākumu pildīšanā, līdz ar to viņam bija atļauta tāda rīcība, kas nav atļauta, pildot dienesta pienākumus. No minētā izriet secinājums, ka /pers. C/ ir lietojis alkoholu laika periodā no plkst.21.20 līdz plkst.23.30. Tiesas sēdē /pers. C/ pārstāvis sākotnēji paskaidroja, ka /pers. C/ zināja, ka nebija lietojis alkoholiskos dzērienus, tāpēc nebija alkohola reibuma stāvoklī. Viņš cerēja, ka viss nomierināsies. Nākošajā tiesas sēdē paskaidroja, ka /pers. C/ alkoholu nelietoja, ka dzēra sulu, ko /pers. D/ līdzi bija iedevusi māte, pēc atstādināšanas un pa ceļa uz Daugavpili. Kā arī vienlaikus paskaidroja, ka veikalā pirktu alkoholu nav lietojis, ka /pers. C/ pats nezina, ko lietoja. No minētā izriet secinājums, ka, iespējams, alkohola reibums ir no sulas, ko dzēra pēc atstādināšanas un pa ceļam uz Daugavpili, vai kāda cita alkoholu saturoša dzēriena, kas nav pirkts veikalā. Minētais netieši liecina, ka /pers. C/ mēģina izvairīties no atbildības par savu prettiesisko rīcību. Par ko liecina arī tiesas sēdē sniegtā atbilde, ka /pers. C/ uzrakstīja iesniegumu par atvaļināšanu no dienesta pēc paša vēlēšanās, lai netiktu atlaists no dienesta disciplinārā kārtā, lai vēlāk varētu atkal iestāties dienestā Robežsardzē tikai citā struktūrvienībā.

Izskatāmajā gadījumā tiesa lielāku ticamību piešķir liecinieku liecībām iepretim /pers. C/ pārstāvja paskaidrojumiem, jo tās apstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā. Tiesai izskatāmajā gadījumā nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. C/ 2018.gada 10.novembrī uzsāka pildīt dienesta pienākumus, atrodoties alkohola reibuma stāvoklī, ko apstiprina gan liecinieku liecības, gan medicīniskās pārbaudes protokols Nr.108, kā arī minētā protokola 22.punktā norādītais, ka /pers. C/ alkoholu pēdējo reizi lietojis 2018.gada 10.novembrī dienā. /pers. C/ medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.108 norādīto informāciju nav apšaubījis.

Tādējādi Robežsardze pamatoti konstatēja, ka /pers. C/ ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas izpaudies kā atrašanās alkohola reibuma stāvoklī dienesta pienākumu izpildes laikā un nēsājot dienesta ieroci, atrodoties alkohola reibuma stāvoklī.

Līdz ar to atbildētāja pamatoti konstatējusi, ka /pers. C/ ar šādu rīcību ir pieļāvis noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, noteikumu Nr.21 51.punkta, Ētikas kodeksa 6.1., 11.3.apakšpunkta, Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta trīspadsmitās daļas prasību, kā arī Robežsardzes likuma 14.panta otrās daļas un Dienesta gaitas likuma 6.panta 1. un 4.punkta prasību pārkāpumu.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka ir pietiekams pamats secinājumam, ka /pers. C/ nav pildījis savus dienesta pienākumus atbilstoši normatīvo aktu prasībām, un /pers. C/ disciplinārsods ir piemērots pamatoti.

[6.11] /pers. C/ iebildumus par portatīvā alkometra lietošanas pieļaujamību tiesa nevērtē, jo priekšnieka /pers. G/ veiktās pārbaudes ar portatīvo alkometru rezultāti konkrētajā lietā nav izmantoti kā pierādījumi, uz kuru pamata /pers. C/ ir atbrīvots no dienesta. Kā pierādījums /pers. C/ pieļautajam disciplīnas pārkāpumam ir medicīniskās pārbaudes protokols Nr.108.

Apstāklim, ka lēmums par atvaļināšanu no dienesta tika pieņemts četras dienas pirms laika, līdz kuram /pers. C/ bija jāsniedz paskaidrojumi disciplinārlietā, nav izšķirošas nozīmes, jo, kā tiesa norādīja iepriekš, /pers. C/ pats 2018.gada 22.novembrī atteicās sniegt paskaidrojumus.

[6.12] Disciplinārlietas izmeklēšanas mērķis ir sodīt vainīgo amatpersonu, kā arī noskaidrot pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un veikt nepieciešamos pasākumus, lai līdzīgus gadījumus novērstu nākotnē. Šajā gadījumā iestāde norādīto mērķi ir sasniegusi, jo pārkāpuma izdarīšanas apstākļi tika atklāti, tika ierosināta disciplinārlieta un piemērots disciplinārsods.

Kā, piemērojot Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmo daļu, konsekventi ir atzinusi Augstākā tiesa, disciplinārsoda piemērošana ir individualizēta procedūra, kuras gala rezultātu ietekmē vairāku apstākļu kopums, proti, pārkāpuma raksturs, tā izdarīšanas apstākļi un sekas, pārkāpēja vainas pakāpe nodarījumā, ziņas, kas raksturo personību un iepriekšējo darbu, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi (sk. *2014.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-760/2014 9.punktu, 2015.gada 18.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-260/2015 17.punktu, 2015.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-741/2015 6.punktu, 2016.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-399/2016 16.punktu*).

Lēmums par /pers. C/ disciplināro sodīšanu ir satura izvēles administratīvais akts un, apsverot tā izdošanu, iestādei bija jāizvērtē tā satura lietderība.

Konkrētajā lietā /pers. C/ piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktā paredzētais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Līdz ar to tiesai jāvērtē, vai, pieņemot lēmumu par /pers. C/ disciplināro sodīšanu, iestāde ir izvērtējusi lēmuma satura lietderību.

Izvērtējot sākotnējo lēmumu Nr.43 un lēmumu Nr.27, tiesa konstatē, ka disciplinārsoda piemērošanas lietderības apsvērumi ir pamatoti ar to, ka /pers. C/ izdarītie disciplinārpārkāpumi ir rupji, ka /pers. C/ ar savu rīcību ir diskreditējis Robežsardzi un grāvis Robežsardzes prestižu, radījis negatīvu priekšstatu par dienestu Robežsardzes Daugavpils pārvaldes struktūrvienībā, ka nav saskatāma lietderība mazāk smaga disciplinārsoda piemērošanai, jo pazemināšana amatā ļautu /pers. C/ turpināt kalpot sabiedrībai ar tādu pašu nepieņemamu tiesisko apziņu, kādu viņš izrādījis konkrētajā gadījumā, bet amatalgas samazināšana uz noteiktu laiku un vienlaicīga palikšana ieņemamajā amatā nav tāda rakstura disciplinārsods, kas atbilstu konkrētajiem apstākļiem. Līdz ar to atvaļināšana no dienesta iestādes ieskatā ir samērīgs un atbilstīgs sods.

Kā tiesa atzina iepriekš, atbildētāja pamatoti konstatējusi /pers. C/ izdarītu pārkāpumu – dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un alkohola reibuma stāvoklī nēsāja dienesta šaujamieroci. Proti, ir konstatēta /pers. C/ rīcība, kas neatbilst tiesību normām.

Uzliekot disciplinārsodu, jāņem vērā ne tikai izdarītā pārkāpuma raksturs, bet arī pārkāpēja personība un vainas pakāpe. Jāizvērtē arī izdarītā pārkāpuma subjektīvā puse.

Atbildētāja ir izvērtējusi /pers. C/ izdarītā pārkāpuma raksturu un ir ņēmusi vērā /pers. C/ personību un dienesta gaitu.

Izvērtējot lietas apstākļus kopumā, tiesa atzīst par pareizu atbildētājas secinājumu, ka /pers. C/ vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā. Proti, no lietas materiāliem izriet, ka /pers. C/ bija pietiekami ilga darba pieredze Robežsardzē, /pers. C/ bija zināmas ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības, kas reglamentē Robežsardzes darbu. Tādējādi secināms, ka /pers. C/ nevarēja neapzināties savas rīcības prettiesisko raksturu. Izšķiroši ir tas, ka /pers. C/ ir pieļāvis rīcību, kas izpaudusies kā atrašanās dienestā alkohola reibuma stāvoklī un dienesta ieroča nēsāšana, atrodoties alkohola reibuma stāvoklī. Tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā atbilstoši lietas apstākļiem var konstatēt /pers. C/ subjektīvo attieksmi pret savu rīcību kā nodomu, par ko liecina medicīnas pārbaudes protokolā Nr.108 norādītais, ka pēdējo reizi /pers. C/ alkoholu lietojis 2018.gada 10.novembrī dienā, t.i. pārtraukumā starp norīkojumiem. Līdz ar to /pers. C/ apzināti pieļāva, ka nākamajā norīkojumā iestājās alkohola reibuma stāvoklī. Līdz ar to ir secināms, ka disciplinārpārkāpums ir izdarīts ar nodomu. Atbildētāja pamatoti lēmumā Nr.27 atzina, ka /pers. C/ ar savu rīcību ir diskreditējis Robežsardzi un grāvis Robežsardzes prestižu, radījis negatīvu priekšstatu par dienestu Robežsardzes Daugavpils pārvaldes struktūrvienībā. Tādējādi secināms, ka iestāde pamatoti šādu /pers. C/ rīcību kvalificēja kā disciplīnas pārkāpumu, par kuru piemērojams disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta, neskatoties uz to, ka iepriekšējā dienesta gaita ir bijusi visumā nevainojama, ka /pers. C/ raksturojums kopumā ir pozitīvs.

Atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus atbildētāja lietā nav konstatējusi. Šādus apstākļus nekonstatē arī tiesa.

[6.13] Izvērtējot /pers. C/ piemērotā soda veidu un tā samērīgumu, tiesa nekonstatē tā neatbilstību pārkāpuma raksturam un smagumam vai lietderības apsvērumu izdarīšanas pārkāpumus. Ievērojot pārkāpuma raksturu, smagumu un izraisītās sekas, iestādes izdarītie lietderības apsvērumi atzīstami par pareiziem un pamatotiem, proti, tiesas ieskatā iestāde nonākusi pie pamatota secinājuma, ka /pers. C/ nav iespējams piemērot citu, vieglāku sodu, kā tikai atbrīvošanu no amata, jo citi soda veidi nevar garantēt soda mērķa sasniegšanu – /pers. C/ un citu amatpersonu atturēšanu no pārkāpumu izdarīšanas.

Disciplinārsoda piemērošana ir saistāma ar iestādes iekšējām interesēm kārtības nodrošināšanā iestādē un Disciplināratbildības likuma 13.panta pirmajā daļā paredzētā soda mērķa sasniegšanā. Iestāde lēmumu par konkrētā soda veida piemērošanu ir pamatojusi, izvērtējot lietderības apsvērumus. Tādējādi secināms, ka iestāde ir vērtējusi soda samērīgumu izdarītā pārkāpuma raksturam un ņēmusi vērā /pers. C/ personību un attieksmi pret pārkāpumu. Šādos apstākļos konstatējami administratīvā akta izdošanas vispārīgie formālie un procesuālie priekšnosacījumi, savukārt daļā par iestādes rīcības brīvību soda izvēlē, tiesai, nekonstatējot acīmredzamu nesamērīgumu starp personai piemērotiem tiesību ierobežojumiem un kopējām sabiedrības interesēm, nav pamata iejaukties iestādes iekšējā darbībā, jo pretējā gadījumā, kā atzīts judikatūrā, tiesa pārkāptu savas kompetences robežas un iestātos administratīvajā procesā kā augstāka iestāde, tādējādi realizējot izpildvaras funkciju, kas ir pretēji valsts varas dalīšanas principam. Turklāt, vērtējot soda piemērošanas nepieciešamību prevencijas mērķa sasniegšanai, tiesa atzīst, ka piemērotais sods ir adekvāts un tā atcelšanai nav pamata.

Tiesa nekonstatē acīmredzamu privātpersonas tiesību ierobežošanas samērīguma principa pārkāpumu vai nepareizu iestādes rīcības brīvības izmantošanu piemērojamā disciplinārsoda izvēlē.

Tiesas ieskatā lietā konstatētajos apstākļos /pers. C/ piemērotais sods ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu. Soda piemērošanā ir ņemti vērā disciplinārpārkāpuma izdarīšanas apstākļi, pārkāpumu raksturs un /pers. C/ attieksme pret izdarīto pārkāpumu. Kā arī atbildētāja lēmumā Nr.27 ir norādījusi, ka izdarītais disciplīnas pārkāpums ir rupjš, no kā izriet secinājums, ka izskatāmajā gadījumā nav piemērojams Disciplināratbildības likuma 13.^{1}pantā paredzētais aizrādījums, kas nav disciplinārsods.

Tiesa nekonstatē, ka iestāde, piemērojot /pers. C/ smagāko disciplinārsodu – atvaļināšana no dienesta, ir pārkāpusi likuma atrunas un tiesiskās paļāvības principu. Piemērojot tiesiskās paļāvības principu, iestādei jāpārbauda 1) vai bija uz ko paļauties (skaidri izteikts valsts iestādes izteikums), 2) vai attiecīgā persona uz to tiešām patiesi paļāvās, 3) vai paļāvība ir aizsardzības vērta. No pieteikumā norādītā secināms, ka /pers. C/ tiesiskā paļāvība bija radusies uz to, ka pieteicējs ir atstādināts no dienesta, līdz ar to viņam vairs nav aizlieguma atrasties alkohola reibuma stāvoklī. Kā tiesa atzina iepriekš, /pers. C/ bija jāsaprot, ka viņš ir atstādināts no norīkojuma izpildes, ka viņš joprojām atrodas dienestā, līdz ar to nav konstatējams konkrēts iestādes izteikums, uz ko pieteicējam varēja rasties tiesiskā paļāvība. Attiecībā uz likuma atrunas principa ievērošanu, tiesa norāda, ka konkrētajā gadījumā sākotnējais lēmums Nr.43 un lēmums Nr.27 ir pamatots ar tiesību normām.

[6.14] Apkopojot visu spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka lēmums Nr.27 ir tiesisks un pamatots, bet /pers. C/ pieteikums kā nepamatots ir noraidāms.

[6.15] No sākotnējā lēmuma Nr.42 un lēmuma Nr.25 izriet, ka /pers. D/ disciplināri sodīts par to, ka dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un alkohola reibuma stāvoklī ir nēsājis dienesta šaujamieroci.

Līdz ar to tiesai jānoskaidro, vai atbildētāja ir pamatoti atzinusi, ka /pers. D/ dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un reibuma stāvoklī ir nēsājis dienesta šaujamieroci.

[6.16] No lietas materiāliem tiesa konstatē šādus apstākļus. /pers. D/ 2018.gada 10.novembrī, pamatojoties uz norīkojuma uzdevumu Nr.405-628 (*lietas 3.sējuma 42.-43.lapa*), uzsāka pildīt robežuzraudzības norīkojuma „Nodaļas dežurants" pienākumus. Atbilstoši noteikumu Nr.11 20.punktam, robežnorīkojuma uzdevuma Nr.405-628 1.punktā par instruktāžas un uzdevuma saņemšanu /pers. D/ ir parakstījies par instruktāžas un uzdevuma saņemšanu, kā arī ir saņēmis šaujamieroci, munīciju, signālraķetes un signālpatronas (*lietas 3.sējuma 111.lapa*).

2018.gada 10.novembrī plkst.21.20 Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas

priekšnieks majors /pers. G/, galvenais inspektors kapteinis /pers. L/ un Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta galvenais inspektors (operatīvajā darbā) majors /pers. M/ Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas izvietojumā veica robežnorīkojumā esošiem robežsargiem pārbaudi ar alkometru „AlcoQuant 6020 plus". Pārbaudes rezultātā konstatēts alkohola daudzums izelpā virsseržantam /pers. D/ – 2,34 promiles, atkārtoti – 2,37 promiles (*lietas 3.sējuma 27.lapa*). Ar Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieka lēmumu par norīkojuma uzdevuma Nr.405-628-18 pārtraukšanu robežsargam /pers. D/ 2018.gada 10.novembrī plkst.21.30 pārtraukta norīkojuma uzdevuma izpilde (*lietas 3.sējuma 55.lapa*).

Ar medicīniskās pārbaudes protokolu Nr.107 /pers. D/ 2018.gada 10.novembrī konstatēta alkohola koncentrācija asinīs 2,04 promiles, izelpojamā gaisā – 2,11 promiles. Atbilstoši medicīniskās pārbaudes protokola Nr.107 22.punktā norādītajam alkoholu /pers. D/ lietojis 2018.gada 10.novembrī no rīta (*lietas 3.sējuma 56.lapa*).

/pers. D/ no paskaidrojumu sniegšanas disciplinārlietas ietvaros ir atteicies.

[6.17] Atbilstoši Dienesta gaitas likuma 3.panta otrajā daļā noteiktajam uz amatpersonu neattiecas darba tiesiskās attiecības reglamentējošo normatīvo aktu normas, izņemot normas, kas nosaka termiņus, tajā skaitā noilguma termiņu, atšķirīgas attieksmes aizliegumu, darba samaksas izmaksas laiku, veidu un aprēķinu, atlīdzību gadījumos, kad darbinieks neveic darbu attaisnojošu iemeslu dēļ, ieturējumus no darba samaksas un to ierobežojumus, darbinieka civiltiesisko atbildību, laiku, kas dod tiesības uz ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma piešķiršanu, atvaļinājuma piešķiršanu bērna tēvam, adoptētājam vai citai personai un bērna kopšanas atvaļinājuma piešķiršanu, kā arī tiesības, kas pienākas grūtniecēm un sievietēm, kuras baro bērnu ar krūti, un sievietēm pēcdzemdību periodā līdz vienam gadam. Izskatāmajā gadījumā nav konstatējams neviens no minētajā tiesību normā noteiktajiem izņēmuma gadījumiem, līdz ar to /pers. D/ kā amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi nav saistošas pieteikumā norādītās Darba likuma (58. un 130.pants) normas, kā arī nepamatots ir /pers. D/ pārstāvja viedoklis, ka laikā, kad /pers. D/ tika nogādāts Daugavpilī medicīniskās pārbaudes veikšanai, viņš bija atstādināts no darba saskaņā ar Darba likumu.

[6.18] Novērtējot liecinieku liecības, tiesa secina, ka tās pēc būtības apstiprina iestādes disciplinārlietas izmeklēšanas laikā konstatētos apstākļus. Līdz ar to šīs liecības ir pretrunā ar pieteikumā norādītajiem un /pers. D/ pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem. Proti, tiesai nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. D/ tika paziņots, ka viņam tiek pārtraukta norīkojuma izpilde. Tiesas ieskatā, ņemot vērā, ka /pers. D/ dienestā atradās pietiekami ilgu laiku, bija iepazīstināts ar robežsardzes darbu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, /pers. D/ bija jāsaprot priekšnieka /pers. G/ rīkojums par atstādināšanu no norīkojuma izpildes. Tā kā /pers. D/ tika paziņots par to, ka viņš tiks vests uz Daugavpili medicīniskās pārbaudes veikšanai, tiesai nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. D/ bija jāsaprot, ka viņš joprojām ir dienestā, bet neveic konkrētu norīkojuma uzdevumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa /pers. D/ argumentu, ka Robežsardzes apgalvojums par to, ka atstādināšana no dienesta pienākumu pildīšanas nebija notikusi, ka tika pārtraukti tikai norīkojumu uzdevumi, par ko sastādīti attiecīgi lēmumi saskaņā ar noteikumu Nr.11 73.apakšpunktu, ir patiesībai neatbilstošs, atzīst par nepamatotu.

Tiesas sēdē /pers. D/ pārstāvja sniegtie paskaidrojumi ir pretrunā ar apstrīdēšanas iesniegumā un pieteikumā norādītajiem paskaidrojumiem. Proti, apstrīdēšanas iesniegumā tiek norādīts, ka ne abu norīkojumu, ne atpūtas laikā starp norīkojumiem /pers. D/ alkoholu nelietoja, tā kā medicīniskās pārbaudes laikā neatradās darbā, viņam nebija aizliegts atrasties alkohola ietekmē. Pieteikumā tiek norādīts, ka medicīniskās pārbaudes laikā neatradās dienesta pienākumu pildīšanā, līdz ar to viņam bija atļauta tāda rīcība, kas nav atļauta pildot dienesta pienākumus. No minētā izriet secinājums, ka /pers. D/ ir lietojis alkoholu laika periodā no plkst.21.30 līdz plkst.23.30. Tiesas sēdē /pers. D/ pārstāvis sākotnēji paskaidroja, ka /pers. D/ zināja, ka nebija lietojis alkoholiskos dzērienus, tāpēc nebija alkoholiskā reibuma stāvoklī. Viņš cerēja, ka viss nomierināsies. Nākamajā tiesas sēdē paskaidroja, ka /pers. D/ alkoholu nelietoja, ka pēc atstādināšanas un pa ceļam uz Daugavpili dzēra sulu, ko /pers. D/ līdzi bija iedevusi māte. Kā arī vienlaikus paskaidroja, ka veikalā pirktu alkoholu nav lietojis, ka /pers. D/ pats nezina, ko lietoja. No minētā izriet secinājums, ka, iespējams, alkohola reibums ir no sulas, ko dzēra pēc atstādināšanas un pa ceļam uz Daugavpili, vai kāda cita alkoholu saturoša dzēriena, kas nav pirkts veikalā. Minētais netieši liecina, ka /pers. D/ mēģina izvairīties no atbildības par savu prettiesisko rīcību. Par ko liecina arī tiesas sēdē sniegtā /pers. D/ pārstāvja atbilde, ka /pers. D/ uzrakstīja iesniegumu par atvaļināšanu no dienesta pēc paša vēlēšanās, lai netiktu atlaists no dienesta disciplinārā kārtā, lai vēlāk varētu atkal iestāties dienestā Robežsardzē tikai citā struktūrvienībā.

Izskatāmajā gadījumā tiesa lielāku ticamību piešķir liecinieku liecībām iepretim /pers. D/ pārstāvja paskaidrojumiem, jo tās apstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā. Tiesai izskatāmajā gadījumā nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. D/ 2018.gada 10.novembrī uzsāka pildīt dienesta pienākumus, atrodoties alkohola reibuma stāvoklī, ko apstiprina gan liecinieku liecības, gan medicīniskās pārbaudes protokols Nr.107, kā arī minētā protokola 22.punktā norādītais, ka /pers. D/ alkoholu pēdējo reizi lietojis 2018.gada 10.novembrī no rīta. /pers. D/ medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.107 norādīto informāciju nav apšaubījis.

Tādējādi iestāde pamatoti konstatēja, ka /pers. D/ ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas izpaudies kā atrašanās alkohola reibuma stāvoklī dienesta pienākumu izpildes laikā un nēsājot dienesta ieroci, atrodoties alkohola reibuma stāvoklī.

Līdz ar to atbildētāja pamatoti konstatējusi, ka /pers. D/ ar šādu rīcību ir pieļāvis noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, noteikumu Nr.21 51.punkta, Ētikas kodeksa 6.1., 11.3.apakšpunkta, Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta trīspadsmitās daļas prasību, kā arī Robežsardzes likuma 14.panta otrās daļas un Dienesta gaitas likuma 6.panta 1. un 4.punkta prasību pārkāpumu.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka ir pietiekams pamats secinājumam, ka /pers. D/ nav pildījis savus dienesta pienākumus

atbilstoši normatīvo aktu prasībām un /pers. D/ disciplinārsods ir piemērots pamatoti.

[6.19] /pers. D/ iebildumus par portatīvā alkometra lietošanas pieļaujamību tiesa nevērtē, jo priekšnieka /pers. G/ pārbaudes ar portatīvo alkometru rezultāti konkrētajā lietā nav izmantoti kā pierādījumi, uz kuru pamata /pers. D/ ir atbrīvots no dienesta. Kā pierādījums /pers. D/ pieļautajam disciplīnas pārkāpumam ir medicīniskās pārbaudes protokols Nr.107.

[6.20] Disciplinārlietas izmeklēšanas mērķis ir sodīt vainīgo amatpersonu, kā arī noskaidrot pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un veikt nepieciešamos pasākumus, lai līdzīgus gadījumus novērstu nākotnē. Šajā gadījumā iestāde norādīto mērķi ir sasniegusi, jo pārkāpuma izdarīšanas apstākļi tika atklāti, tika ierosināta disciplinārlieta un piemērots disciplinārsods.

Kā, piemērojot Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmo daļu, konsekventi ir atzinusi Augstākā tiesa, disciplinārsoda piemērošana ir individualizēta procedūra, kuras gala rezultātu ietekmē vairāku apstākļu kopums, proti, pārkāpuma raksturs, tā izdarīšanas apstākļi un sekas, pārkāpēja vainas pakāpe nodarījumā, ziņas, kas raksturo personību un iepriekšējo darbu, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi (sk. *2014.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-760/2014 9.punktu, 2015.gada 18.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-260/2015 17.punktu, 2015.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA-741/2015 6.punktu, 2016.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-399/2016 16.punktu*).

Lēmums par /pers. D/ disciplināro sodīšanu ir satura izvēles administratīvais akts un, apsverot tā izdošanu, iestādei bija jāizvērtē tā satura lietderība.

Konkrētajā lietā /pers. D/ piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktā paredzētais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Līdz ar to tiesai jāvērtē, vai, pieņemot lēmumu par /pers. D/ disciplināro sodīšanu, iestāde ir izvērtējusi lēmuma satura lietderību.

Izvērtējot sākotnējo lēmumu Nr.42 un lēmumu Nr.25, tiesa konstatē, ka disciplinārsoda piemērošanas lietderības apsvērumi ir pamatoti ar to, ka /pers. D/ izdarītais disciplinārpārkāpums ir rupjš, ka /pers. D/ ar savu rīcību ir diskreditējis Robežsardzi un grāvis Robežsardzes prestižu, radījis negatīvu priekštatu par dienestu Robežsardzes Daugavpils pārvaldes struktūrvienībā, ka nav saskatāma lietderība mazāk smaga disciplinārsoda piemērošanai, jo pazemināšana amatā ļautu /pers. D/ turpināt kalpot sabiedrībai ar tādu pašu nepieņemamu tiesisko apziņu, kādu viņš izrādījis konkrētajā gadījumā, bet amatalgas samazināšana uz noteiktu laiku un vienlaicīga palikšana ieņemamajā amatā nav tāda rakstura disciplinārsods, kas atbilstu konkrētajiem apstākļiem. Līdz ar to atvaļināšana no dienesta iestādes ieskatā ir samērīgs un atbilstīgs sods.

Kā tiesa atzina iepriekš, atbildētāja pamatoti konstatējusi /pers. D/ izdarītu pārkāpumu – dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un alkohola reibuma stāvoklī nēsāja dienesta šaujamieroci. Proti, ir konstatēta /pers. D/ rīcība, kas neatbilst tiesību normām.

Uzliekot disciplinārsodu, jāņem vērā ne tikai izdarītā pārkāpuma raksturs, bet arī pārkāpēja personība un vainas pakāpe. Jāizvērtē arī izdarītā pārkāpuma subjektīvā puse.

Izskatāmajā lietā atbildētāja ir izvērtējis /pers. D/ izdarītā pārkāpuma raksturu un ir ņēmis vērā /pers. D/ personību un dienesta gaitu.

No lēmuma Nr.25 tiesa secina, ka atbildētāja atzinusi, ka /pers. D/ vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā.

Izvērtējot lietas apstākļus kopumā, tiesa atzīst par pareizu atbildētājas secinājumu, ka /pers. D/ vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā. Proti, no lietas materiāliem izriet, ka /pers. D/ bija pietiekami ilga darba pieredze Robežsardzē, /pers. D/ bija zināmas ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības, kas reglamentē Robežsardzes darbu. Tādējādi secināms, ka /pers. D/ nevarēja neapzināties savas rīcības prettiesisko raksturu. Izšķiroši ir tas, ka /pers. D/ ir pieļāvis rīcību, kas izpaudusies kā atrašanās dienestā alkohola reibuma stāvoklī. Tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā atbilstoši lietas apstākļiem var konstatēt /pers. D/ subjektīvo attieksmi pret savu rīcību kā nodomu, par ko liecina medicīnas pārbaudes protokolā Nr.107 norādītais, ka pēdējo reizi /pers. D/ alkoholu lietojis 2018.gada 10.novembrī no rīta, t.i. pārtraukumā starp norīkojumiem. Līdz ar to /pers. D/ apzināti pieļāva, ka nākamajā norīkojumā iestājās alkohola reibuma stāvoklī. Līdz ar to ir secināms, ka disciplinārpārkāpums ir izdarīts ar nodomu. Atbildētāja pamatoti lēmumā Nr.25 atzina, ka /pers. D/ ar savu rīcību ir diskreditējis Robežsardzi un grāvis Robežsardzes prestižu, radījis negatīvu priekštatu par dienestu Robežsardzes Daugavpils pārvaldes struktūrvienībā. Tādējādi secināms, ka iestāde pamatoti šādu /pers. D/ rīcību kvalificēja kā disciplīnas pārkāpumu, par kuru piemērojams disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta, neskatoties uz to, ka iepriekšējā dienesta gaita ir bijusi visumā nevainojama, ka /pers. D/ raksturojums kopumā ir pozitīvs.

Atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus atbildētāja lietā nav konstatējusi. Šādus apstākļus nekonstatē arī tiesa.

[6.21] Izvērtējot /pers. D/ piemērotā soda veidu un tā samērīgumu, tiesa nekonstatē tā neatbilstību pārkāpuma raksturam un smagumam vai lietderības apsvērumu izdarīšanas pārkāpumus. Ievērojot pārkāpuma raksturu, smagumu un izraisītās sekas, iestādes izdarītie lietderības apsvērumi atzīstami par pareiziem un pamatotiem, proti, tiesas ieskatā iestāde nonākusi pie pamatota secinājuma, ka /pers. D/ nav iespējams piemērot citu, vieglāku sodu, kā tikai atbrīvošanu no amata, jo citi soda veidi nevar garantēt soda mērķa sasniegšanu – /pers. D/ un citu amatpersonu atturēšanu no pārkāpumu izdarīšanas.

Disciplinārsoda piemērošana ir saistāma ar iestādes iekšējām interesēm kārtības nodrošināšanā iestādē un Disciplināratbildības likuma 13.panta pirmajā daļā paredzētā soda mērķa sasniegšanā. Iestāde lēmumu par konkrētā soda veida piemērošanu ir pamatojusi, izvērtējot lietderības apsvērumus. Tādējādi secināms, ka iestāde ir vērtējusi soda samērīgumu izdarītā pārkāpuma raksturam un ņēmusi vērā /pers. D/ personību un attieksmi pret pārkāpumu. Šādos

apstākļos konstatējami administratīvā akta izdošanas vispārīgie formālie un procesuālie priekšnosacījumi, savukārt daļā par iestādes rīcības brīvību soda izvēlē, tiesai, nekonstatējot acīmredzamu nesamērīgumu starp personai piemērotiem tiesību ierobežojumiem un kopējām sabiedrības interesēm, nav pamata iejaukties iestādes iekšējā darbībā, jo pretējā gadījumā, kā atzīts judikatūrā, tiesa pārkāptu savas kompetences robežas un iestātos administratīvajā procesā kā augstāka iestāde, tādējādi realizējot izpildvaras funkciju, kas ir pretēji valsts varas dalīšanas principam. Turklāt, vērtējot soda piemērošanas nepieciešamību prevencijas mērķa sasniegšanai, tiesa atzīst, ka piemērotais sods ir adekvāts un tā atcelšanai nav pamata.

Tiesa nekonstatē acīmredzamu privātpersonas tiesību ierobežošanas samērīguma principa pārkāpumu vai nepareizu iestādes rīcības brīvības izmantošanu piemērojamā disciplinārsoda izvēlē.

Tiesas ieskatā lietā konstatētajos apstākļos /pers. D/ piemērotais sods ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu. Soda piemērošanā ir ņemti vērā disciplinārpārkāpuma izdarīšanas apstākļi, pārkāpumu raksturs un /pers. D/ attieksme pret izdarīto pārkāpumu. Kā arī atbildētāja lēmumā Nr.25 ir norādījusi, ka izdarītais disciplīnas pārkāpums ir rupjš, no kā izriet secinājums, ka izskatāmajā gadījumā nav piemērojams Disciplināratbildības likuma 13.[1]pantā paredzētais aizrādījums, kas nav disciplinārsods.

Tiesa nekonstatē, ka iestāde, piemērojot /pers. D/ smagāko disciplinārsodu – atvaļināšana no dienesta, ir pārkāpusi likuma atrunas un tiesiskās paļāvības principu. Piemērojot tiesiskās paļāvības principu, iestādei jāpārbauda 1) vai bija uz ko paļauties (skaidri izteikts valsts iestādes izteikums), 2) vai attiecīgā persona uz to tiešām patiesi paļāvās, 3) vai paļāvība ir aizsardzības vērta. No pieteikumā norādītā secināms, ka /pers. D/ tiesiskā paļāvība bija radusies uz to, ka /pers. D/ ir atstādināts no dienesta, līdz ar to viņam vairs nav aizlieguma atrasties alkohola reibuma stāvoklī. Kā tiesa atzina iepriekš, /pers. D/ bija jāsaprot, ka viņš ir atstādināts no norīkojuma izpildes, ka viņš joprojām atrodas dienestā, līdz ar to nav konstatējams konkrēts iestādes izteikums, uz ko /pers. D/ varēja rasties tiesiskā paļāvība. Attiecībā uz likuma atrunas principa ievērošanu, tiesa norāda, ka konkrētajā gadījumā sākotnējais lēmums Nr.42 un lēmums Nr.25 ir pamatoti ar tiesību normām.

[6.22] Apkopojot visu spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka lēmums Nr.25 ir tiesisks un pamatots, bet /pers. D/ pieteikums kā nepamatots ir noraidāms.

[6.23] No sākotnējā lēmuma Nr.41 un lēmuma Nr.24 izriet, ka /pers. E/ disciplināri sodīts par to, ka dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un alkohola reibuma stāvoklī ir nēsājis dienesta šaujamieroci.

Līdz ar to tiesai jānoskaidro, vai atbildētāja ir pamatoti atzinusi, ka /pers. E/ dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un reibuma stāvoklī ir nēsājis dienesta šaujamieroci.

[6.24] No lietas materiāliem tiesa konstatē šādus apstākļus. /pers. E/ 2018.gada 10.novembrī, pamatojoties uz norīkojuma uzdevumu Nr.405-628 un robežuzraudzības uzdevumu Nr.405-2579 (*lietas 2.sējuma 39.-40.lapa*), uzsāka pildīt robežuzraudzības "Patruļa (P), un Tehniskās novērošanas postenis (TNP)" dienesta pienākumus. Atbilstoši noteikumu Nr.11 20.punktam, robežnorīkojuma uzdevuma Nr.405-628 1.punktā par instruktāžas un uzdevuma saņemšanu /pers. E/ ir parakstījies par instruktāžas un uzdevuma saņemšanu, kā arī ir saņēmis šaujamieroci, munīciju, signālraķetes un signālpatronas (*lietas 2.sējuma 103.lapa*).

2018.gada 10.novembrī plkst.21.20 Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors /pers. G/, galvenais inspektors kapteinis /pers. L/ un Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta galvenais inspektors (operatīvajā darbā) majors /pers. M/ Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas izvietojumā veica robežnorīkojumā esošiem robežsargiem pārbaudi ar alkometru "AlcoQuant 6020 plus". Pārbaudes rezultātā konstatēts alkohola daudzums virsseržantam /pers. E/ – 1,74 promiles, atkārtoti – 1,56 promiles (*lietas 2.sējuma 24.lapa*). Ar Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieka lēmumu par norīkojuma uzdevuma Nr.405-628-18 pārtraukšanu robežsargam /pers. E/ 2018.gada 10.novembrī plkst.21.30 pārtraukta norīkojuma uzdevuma izpilde (*lietas 2.sējuma 55.lapa*).

Ar medicīniskās pārbaudes protokolu Nr.106 /pers. E/ 2018.gada 10.novembrī konstatēta alkohola koncentrācija asinīs 1,16 promile, izelpojamā gaisā - 1,10 promiles. Atbilstoši medicīniskās pārbaudes protokola Nr.106 22.punktā norādītajam alkoholu /pers. E/ lietojis 2018.gada 10.novembrī dienā (*lietas 2.sējuma 56.lapa*).

/pers. E/ no paskaidrojumu sniegšanas disciplinārlietas ietvaros ir atteicies.

[6.25] Atbilstoši Dienesta gaitas likuma 3.panta otrajā daļā noteiktajam uz amatpersonu neattiecas darba tiesiskās attiecības reglamentējošo normatīvo aktu normas, izņemot normas, kas nosaka termiņus, tajā skaitā noilguma termiņu, atšķirīgas attieksmes aizliegumu, darba samaksas izmaksas laiku, veidu un aprēķinu, atlīdzību gadījumos, kad darbinieks neveic darbu attaisnojošu iemeslu dēļ, ieturējumus no darba samaksas un to ierobežojumus, darbinieka civiltiesisko atbildību, laiku, kas dod tiesības uz ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, grūtniecības un dzemdību atvaļinājuma piešķiršanu, atvaļinājuma piešķiršanu bērna tēvam, adoptētājam vai citai personai un bērna kopšanas atvaļinājuma piešķiršanu, kā arī tiesības, kas pienākas grūtniecēm un sievietēm, kuras baro bērnu ar krūti, un sievietēm pēcdzemdību periodā līdz vienam gadam. Izskatāmajā gadījumā nav konstatējams neviens no minētajā tiesību normā noteiktajiem izņēmuma gadījumiem, līdz ar to /pers. E/ kā amatpersonai ar speciālo dienesta pakāpi nav saistošas pieteikumā norādītās Darba likuma (58. un 130.pants) normas, kā arī nepamatots ir /pers. E/ pārstāvja viedoklis, ka laikā, kad /pers. E/ tika nogādāts Daugavpilī medicīniskās pārbaudes veikšanai, viņš bija atstādināts no darba saskaņā ar Darba likumu.

[6.26] Novērtējot liecinieku liecības, tiesa secina, ka tās pēc būtības apstiprina iestādes disciplinārlietas izmeklēšanas laikā konstatētos apstākļus. Līdz ar to šīs liecības ir pretrunā ar pieteikumā norādītajiem un /pers. E/ pārstāvja tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem. Proti, tiesai nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. E/ tika paziņots, ka viņam tiek pārtraukta norīkojuma izpilde. Tiesas ieskatā, ņemot vērā, ka /pers. E/ dienestā atradās pietiekami ilgu laiku, bija iepazīstināts ar

robežsardzes darbu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem, /pers. E/ bija jāsaprot priekšnieka /pers. G/ rīkojums par atstādināšanu no norīkojuma izpildes. Tā kā /pers. E/ tika paziņots par to, ka viņš tiks vests uz Daugavpili medicīniskās pārbaudes veikšanai, tiesai nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. E/ bija jāsaprot, ka viņš joprojām ir dienestā, bet neveic konkrētu norīkojuma uzdevumu.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa /pers. E/ argumentu, ka Robežsardzes apgalvojums par to, ka atstādināšana no dienesta pienākumu pildīšanas nebija notikusi, ka tika pārtraukti tikai norīkojumu uzdevumi, par ko sastādīti attiecīgi lēmumi saskaņā ar noteikumu Nr.11 73.apakšpunktu, ir patiesībai neatbilstošs, atzīst par nepamatotu.

Tiesas sēdē /pers. E/ pārstāvja sniegtie paskaidrojumi ir pretrunā ar apstrīdēšanas iesniegumā un pieteikumā norādītajiem paskaidrojumiem. Proti, apstrīdēšanas iesniegumā tiek norādīts, ka ne abu norīkojumu, ne atpūtas laikā starp norīkojumiem /pers. E/ alkoholu nelietoja, tā kā medicīniskās pārbaudes laikā neatradās darbā, viņam nebija aizliegts atrasties alkohola ietekmē. Pieteikumā tiek norādīts, ka medicīniskās pārbaudes laikā neatradās dienesta pienākumu pildīšanā, līdz ar to viņam bija atļauta tāda rīcība, kas nav atļauta pildot dienesta pienākumus. No minētā izriet secinājums, ka /pers. E/ ir lietojis alkoholu laika periodā no plkst.21.30 līdz plkst.23.30. Tiesas sēdē /pers. E/ pārstāvis sākotnēji paskaidroja, ka /pers. E/ zināja, ka nebija lietojis alkoholiskos dzērienus, tāpēc nebija alkoholiskā reibuma stāvoklī. Viņš cerēja, ka viss nomierināsies. Nākamajā tiesas sēdē paskaidroja, ka /pers. E/ alkoholu nelietoja, ka dzēra sulu, ko /pers. D/ līdzi bija iedevusi māte, pēc atstādināšanas un pa ceļam uz Daugavpili. Kā arī vienlaikus paskaidroja, ka veikalā pirktu alkoholu nav lietojis, ka /pers. E/ pats nezina ko lietoja. No minētā izriet secinājums, ka iespējams alkohola reibums ir no sulas, ko dzēra pēc atstādināšanas un pa ceļam uz Daugavpili vai kāda cita alkoholu saturoša dzēriena, kas nav pirksts veikalā. Minētais liecina, ka /pers. E/ mēģina izvairīties no atbildības par savu prettiesisko rīcību. Par ko liecina arī tiesas sēdē sniegtā /pers. E/ pārstāvja atbilde, ka /pers. E/ uzrakstīja iesniegumu par atvaļināšanu no dienesta pēc paša vēlēšanās, lai netiktu atlaists no dienesta disciplinārā kārtā, lai vēlāk varētu atkal iestāties dienestā Robežsardzē tikai citā struktūrvienībā.

Izskatāmajā gadījumā tiesa lielāku ticamību piešķir liecinieku liecībām iepretim /pers. E/ pārstāvja paskaidrojumiem, jo tās apstiprinās ar citiem pierādījumiem lietā. Tiesai izskatāmajā gadījumā nerodas pamatotas šaubas, ka /pers. E/ 2018.gada 10.novembrī uzsāka pildīt dienesta pienākumus, atrodoties alkohola reibuma stāvoklī, ko apstiprina gan liecinieku liecības, gan medicīniskās pārbaudes protokols Nr.106, kā arī minētā protokola 22.punktā norādītais, ka /pers. E/ alkoholu pēdējo reizi lietojis 2018.gada 10.novembrī dienā. /pers. E/ medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.106 norādīto informāciju nav apšaubījis.

Tādējādi iestāde pamatoti konstatēja, ka /pers. E/ ir izdarījis disciplinārpārkāpumu, kas izpaudies, kā atrašanās alkohola reibuma stāvoklī dienesta pienākumu izpildes laikā un nēsājot dienesta ieroci, atrodoties alkohola reibuma stāvoklī.

Līdz ar to atbildētāja pamatoti konstatējusi, ka /pers. E/ ar šādu rīcību ir pieļāvis noteikumu Nr.11 34.1.2. un 34.6.apakšpunkta, noteikumu Nr.21 51.punkta, Ētikas kodeksa 6.1., 11.3.apakšpunkta, Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta trīspadsmitās daļas prasību, kā arī Robežsardzes likuma 14.panta otrās daļas un Dienesta gaitas likuma 6.panta 1. un 4.punkta prasību pārkāpumu.

Šādos apstākļos tiesa atzīst, ka ir pietiekams pamats secinājumam, ka /pers. E/ nav pildījis savus dienesta pienākumus atbilstoši normatīvo aktu prasībām un /pers. E/ disciplinārsods ir piemērots pamatoti.

[6.27] /pers. E/ iebildumus par portatīvā alkometra lietošanas pieļaujamību tiesa nevērtē, jo priekšnieka /pers. G/ veiktās pārbaudes ar portatīvo alkometru rezultāti konkrētajā lietā nav izmantoti kā pierādījumi, uz kuru pamata /pers. E/ ir atbrīvots no dienesta. Kā pierādījums /pers. E/ pieļautajam disciplīnas pārkāpumam ir medicīniskās pārbaudes protokols Nr.106.

[6.28] Disciplinārlietas izmeklēšanas mērķis ir sodīt vainīgo amatpersonu, kā arī noskaidrot pārkāpuma izdarīšanas apstākļus un veikt nepieciešamos pasākumus, lai līdzīgus gadījumus novērstu nākotnē. Šajā gadījumā iestāde norādīto mērķi ir sasniegusi, jo pārkāpuma izdarīšanas apstākļi tika atklāti, tika ierosināta disciplinārlieta un piemērots disciplinārsods.

Kā, piemērojot Disciplināratbildības likuma 15.panta pirmo daļu, konsekventi ir atzinusi Augstākā tiesa, disciplinārsoda piemērošana ir individualizēta procedūra, kuras gala rezultātu ietekmē vairāku apstākļu kopums, proti, pārkāpuma raksturs, tā izdarīšanas apstākļi un sekas, pārkāpēja vainas pakāpe nodarījumā, ziņas, kas raksturo personību un iepriekšējo darbu, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi (sk. *2014.gada 31.oktobra sprieduma lietā Nr.SKA-760/2014 9.punktu, 2015.gada 18.septembra sprieduma lietā Nr.SKA-260/2015 17.punktu, 2015.gada 14.decembra sprieduma lietā Nr.SKA- 741/2015 6.punktu, 2016.gada 24.maija sprieduma lietā Nr.SKA-399/2016 16.punktu*).

Lēmums par /pers. E/ disciplināro sodīšanu ir satura izvēles administratīvais akts un, apsverot tā izdošanu, iestādei bija jāizvērtē tā satura lietderība.

Konkrētajā lietā /pers. E/ piemērots Disciplināratbildības likuma 13.panta otrās daļas 6.punktā paredzētais disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta. Līdz ar to tiesai jāvērtē, vai, pieņemot lēmumu par /pers. E/ disciplināro sodīšanu, iestāde ir izvērtējusi lēmuma satura lietderību.

Izvērtējot sākotnējo lēmumu Nr.41 un lēmumu Nr.24, tiesa konstatē, ka disciplinārsoda piemērošanas lietderības apsvērumi ir pamatoti ar to, ka /pers. E/ izdarītais disciplinārpārkāpums ir rupjš, ka /pers. E/ ar savu rīcību ir diskreditējis Robežsardzi un grāvis Robežsardzes prestižu, radījis negatīvu priekštatu par dienestu Robežsardzes Daugavpils pārvaldes struktūrvienībā, ka nav saskatāma lietderība mazāk smaga disciplinārsoda piemērošanai, jo pazemināšana amatā ļautu /pers. E/ turpināt kalpot sabiedrībai ar tādu pašu nepieņemamu tiesisko apziņu, kādu viņš izrādījis konkrētajā gadījumā, bet amatalgas samazināšana uz noteiktu laiku un vienlaicīga palikšana ieņemamajā amatā nav tāda rakstura disciplinārsods, kas

atbilstu konkrētajiem apstākļiem. Līdz ar to atvaļināšana no dienesta iestādes ieskatā ir samērīgs un atbilstīgs sods.

Kā tiesa atzina iepriekš, atbildētāja pamatoti konstatējusi /pers. E/ izdarītu pārkāpumu – dienesta pienākumu izpildes laikā atradās alkohola reibuma stāvoklī un alkohola reibuma stāvoklī nēsāja dienesta šaujamieroci. Proti, ir konstatēta /pers. E/ rīcība, kas neatbilst tiesību normām.

Uzliekot disciplinārsodu, jāņem vērā ne tikai izdarītā pārkāpuma raksturs, bet arī pārkāpēja personība un vainas pakāpe. Jāizvērtē arī izdarītā pārkāpuma subjektīvā puse.

Izskatāmajā lietā atbildētāja ir izvērtējusi /pers. E/ izdarītā pārkāpuma raksturu un ir ņēmis vērā /pers. E/ personību un dienesta gaitu.

No lēmuma Nr.24 tiesa secina, ka atbildētāja atzinusi, ka /pers. E/ vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā.

Izvērtējot lietas apstākļus kopumā, tiesa atzīst par pareizu atbildētājas secinājumu, ka /pers. E/ vaina disciplīnas pārkāpumā ir izpaudusies nodoma formā. Proti, no lietas materiāliem izriet, ka /pers. E/ bija pietiekami ilga darba pieredze Robežsardzē, /pers. E/ bija zināmas ārējo un iekšējo normatīvo aktu prasības, kas reglamentē Robežsardzes darbu. Tādējādi secināms, ka /pers. E/ nevarēja neapzināties savas rīcības prettiesisko raksturu. Izšķiroši ir tas, ka /pers. E/ ir pieļāvis rīcību, kas izpaudusies kā atrašanās dienestā alkohola reibuma stāvoklī. Tiesas ieskatā konkrētajā gadījumā atbilstoši lietas apstākļiem var konstatēt /pers. E/ subjektīvo attieksmi pret savu rīcību kā nodomu, par ko liecina medicīnas pārbaudes protokolā Nr.106 norādītais, ka pēdējo reizi /pers. E/ alkoholu lietojis 2018.gada 10.novembrī dienā, t.i. pārtraukumā starp norīkojumiem. Līdz ar to /pers. E/ apzināti pieļāva, ka nākamajā norīkojumā iestājās alkohola reibuma stāvoklī. Līdz ar to ir secināms, ka disciplinārpārkāpums ir izdarīts ar nodomu. Atbildētāja pamatoti lēmumā Nr.24 atzina, ka /pers. E/ ar savu rīcību ir diskreditējis Robežsardzi un grāvis Robežsardzes prestižu, radījis negatīvu priekštatu par dienestu Robežsardzes Daugavpils pārvaldes struktūrvienībā. Tādējādi secināms, ka iestāde pamatoti šādu /pers. E/ rīcību kvalificēja kā disciplīnas pārkāpumu, par kuru piemērojams disciplinārsods – atvaļināšana no dienesta, neskatoties uz to, ka iepriekšējā dienesta gaita ir bijusi visumā nevainojama, ka /pers. E/ raksturojums kopumā ir pozitīvs.

Atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus atbildētāja lietā nav konstatējusi. Šādus apstākļus nekonstatē arī tiesa.

[6.29] Izvērtējot /pers. E/ piemērotā soda veidu un tā samērīgumu, tiesa nekonstatē tā neatbilstību pārkāpuma raksturam un smagumam vai lietderības apsvērumu izdarīšanas pārkāpumus. Ievērojot pārkāpuma raksturu, smagumu un izraisītās sekas, iestādes izdarītie lietderības apsvērumi atzīstami par pareiziem un pamatotiem, proti, tiesas ieskatā iestāde nonākusi pie pamatota secinājuma, ka /pers. E/ nav iespējams piemērot citu, vieglāku sodu, kā tikai atbrīvošanu no amata, jo citi soda veidi nevar garantēt soda mērķa sasniegšanu – /pers. E/ un citu amatpersonu atturēšanu no pārkāpumu izdarīšanas.

Disciplinārsoda piemērošana ir saistāma ar iestādes iekšējām interesēm kārtības nodrošināšanā iestādē un Disciplināratbildības likuma 13.panta pirmajā daļā paredzētā soda mērķa sasniegšanā. Iestāde lēmumu par konkrētā soda veida piemērošanu ir pamatojusi, izvērtējot lietderības apsvērumus. Tādējādi secināms, ka iestāde ir vērtējusi soda samērīgumu izdarītā pārkāpuma raksturam un ņēmusi vērā /pers. E/ personību un attieksmi pret pārkāpumu. Šādos apstākļos konstatējami administratīvā akta izdošanas vispārīgie formālie un procesuālie priekšnosacījumi, savukārt daļā par iestādes rīcības brīvību soda izvēlē, tiesai, nekonstatējot acīmredzamu nesamērīgumu starp personai piemērotiem tiesību ierobežojumiem un kopējām sabiedrības interesēm, nav pamata iejaukties iestādes iekšējā darbībā, jo pretējā gadījumā, kā atzīts judikatūrā, tiesa pārkāptu savas kompetences robežas un iestātos administratīvajā procesā kā augstāka iestāde, tādējādi realizējot izpildvaras funkciju, kas ir pretēji valsts varas dalīšanas principam. Turklāt, vērtējot soda piemērošanas nepieciešamību prevencijas mērķa sasniegšanai, tiesa atzīst, ka piemērotais sods ir adekvāts un tā atcelšanai nav pamata.

Tiesa nekonstatē acīmredzamu privātpersonas tiesību ierobežošanas samērīguma principa pārkāpumu vai nepareizu iestādes rīcības brīvības izmantošanu piemērojamā disciplinārsoda izvēlē.

Tiesas ieskatā lietā konstatētajos apstākļos /pers. E/ piemērotais sods ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu. Soda piemērošanā ir ņemti vērā disciplinārpārkāpuma izdarīšanas apstākļi, pārkāpumu raksturs un /pers. E/ attieksme pret izdarīto pārkāpumu. Kā arī atbildētāja lēmumā Nr.24 ir norādījusi, ka izdarītais disciplīnas pārkāpums ir rupjš, no kā izriet secinājums, ka izskatāmajā gadījumā nav piemērojams Disciplināratbildības likuma 13.[1]pantā paredzētais aizrādījums, kas nav disciplinārsods.

Tiesa nekonstatē, ka iestāde, piemērojot /pers. E/ smagāko disciplinārsodu – atvaļināšana no dienesta, ir pārkāpusi likuma atrunas un tiesiskās paļāvības principu. Piemērojot tiesiskās paļāvības principu, iestādei jāpārbauda 1) vai bija uz ko paļauties (skaidri izteikts valsts iestādes izteikums), 2) vai attiecīgā persona uz to tiešām patiesi paļāvās, 3) vai paļāvība ir aizsardzības vērta. No pieteikumā norādītā secināms, ka /pers. E/ tiesiskā paļāvība bija radusies uz to, ka /pers. E/ ir atstādināts no dienesta, līdz ar to viņam vairs nav aizlieguma atrasties alkohola reibuma stāvoklī. Kā tiesa atzina iepriekš, /pers. E/ bija jāsaprot, ka viņš ir atstādināts no norīkojuma izpildes, ka viņš joprojām atrodas dienestā, līdz ar to nav konstatējams konkrēts iestādes izteikums, uz ko /pers. E/ varēja rasties tiesiskā paļāvība. Attiecībā uz likuma atrunas principa ievērošanu, tiesa norāda, ka konkrētajā gadījumā sākotnējais lēmums Nr.41 un lēmums Nr.24 ir pamatoti ar tiesību normām.

[6.30] Apkopojot visu spriedumā norādīto, tiesa atzīst, ka lēmums Nr.24 ir tiesisks un pamatots, bet /pers. E/ pieteikums kā nepamatots ir noraidāms.

[7] Par Administratīvās rajona tiesas 2019.gada 9.septembra spriedumu pieteicēji iesniedza apelācijas sūdzības, kas ir

saturiski vienādas un tajās norādīta šāda argumentācija.

[7.1] Izmantojot portatīvo alkometru, ne tikai netika sastādīts pārbaudes protokols, bet arī tika rupji pārkāpi visi iespējamie alkometra lietošanas noteikumi un priekšnosacījumi, kas noteikti noteikumos Nr.394.

[7.2] Tiesa atsaucas uz medicīniskās pārbaudes protokolu, kurā norādīts, ka alkohols tika lietots 2018.gada 10.novembrī dienas laikā. Tomēr medicīniskās pārbaudes protokols pēc savas juridiskās būtības var pierādīt vienīgi to, vai personai konkrētajā brīdī ir konstatēts alkohola reibums vai nē. Medicīniskās pārbaudes laikā netiek noteikts, kas tika lietots, kad un kādos daudzumos. Saskaņā ar noteikumu Nr.394 33.punktu pārbaudāmā persona, parakstot medicīniskās pārbaudes protokolu, ar savu parakstu apliecina nevis piekrišanu pārbaudes rezultātiem vai protokola saturam, bet tikai faktu, ka viņai veikta attiecīga medicīniskā pārbaude.

[7.3] Disciplināratbildības izmeklētājam, ierosinot disciplinārlietu, bija pienākums nekavējoties iepazīstināt pieteicējus ar lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu, kā arī izskaidrot tiesības un pienākumus piecu dienu laikā iesniegt rakstveida paskaidrojumu par pieteicēju darbību, bezdarbību un disciplinārlietā noskaidrojamiem apstākļiem. Tā vietā izmeklētājs pieteicējus pratināja, uzdodot sev vajadzīgos, pēkšņos un viltīgi formulētos jautājumus, ierakstot atbildes ar saviem un sev ērtajiem vārdiem nezināmās juridiskās izcelsmes veidlapā, nedodot pietiekamu laiku precīzi formulēt atbildes.

[7.4] Tiesa nav ņēmusi vērā pieteicēju izklāstītos argumentus, ka Disciplināratbildības likuma un Dienesta gaitas likuma jēdzienus „darba laiks" un „atstādināšana" saturošas tiesību normas ir blanketas tiesību normas, un ka vienīgais likums, kur atrodama „darba laika" un „atstādināšanas" definīcijas, ir Darba likums. Ne Robežsardze, ne arī tiesa, norādot, ka Darba likuma 58.panta un 130.panta prasības Robežsardzes darbiniekiem nav saistošas, nedeva ne savu darba laika un atstādināšanas definīciju, ne norādīja tiesību avotu, kur šāda definīcija būtu noteikta.

Līdz ar to nav pamatoti secinājumi, ka pieteicējiem pareizi bija jāizprot rīkojums par atstādināšanu no norīkojuma tāpēc, ka pieteicēji dienestā atrodas pietiekami ilgu laiku un bija iepazīstināti ar robežsardzes darbu reglamentējošiem normatīvajiem aktiem. Kā arī tas, ka pieteicēji bija informēti, ka tiek nogādāti Daugavpilī uz medicīnisko pārbaudi un viņiem bija jāsaprot, ka joprojām ir dienestā. Ne likumos, ne Robežsardzes normatīvajos aktos nav tāds jēdziens kā „atstādināšana no norīkojuma izpildes". Līdz ar to nevar būt strīda, ka 2018.gada 10.novembrī /pers. G/ deva mutisku pavēli nevis par norīkojuma izpildes pārtraukšanu, bet par atstādināšanu no dienesta pienākumu izpildes.

[7.5] Visi lietā esošie lēmumi par norīkojuma uzdevuma izpildes pārtraukšanu robežsargam ir viltoti. Iekšējās Drošības birojā ir uzsākts kriminālprocess Nr.11860005819. Minētie viltotie lēmumi par norīkojuma uzdevuma izpildes pārtraukšanu robežsargam ir robežsardzes vissvarīgākais un vienīgais dokumentālais pierādījums tam, ka 2018.gada 10.novembrī notika nevis atstādināšana no dienesta pienākumu pildīšanas, bet tikai norīkojuma uzdevuma izpildes pārtraukšana.

[7.6] Pieteicēji nezināja, ka tiek nogādāti uz medicīnisko pārbaudi. Tiesa secināja, ka pieteicēji zināja, ka tiek nogādāti uz medicīnisko pārbaudi, galvenokārt no tā, ka citi liecinieki to zināja. Normatīvajos aktos ir noteikta speciālā paziņošanas kārtība par nosūtīšanu uz medicīnisko pārbaudi, un šī kārtība netika ievērota.

[7.7] Medicīniskās pārbaudes laikā pieteicēji neatradās dienesta pienākumu pildīšanā, līdz ar to bija atļauta tāda rīcība, kas nav atļauta, pildot dienesta pienākumus. Tiesas sēdēs pārstāvis norādīja, ka pieteicējiem ir tikai pieņēmumi par alkohola reibuma iemesliem, un pieteicēji nevēlas tikt sodīti uz pieņēmumu pamata. Ja lietā ir strīds par to, vai laiks pēc atstādināšanas no dienesta pienākumu pildīšanas bija darba laiks, nevis par to, vai šajā laikā pieteicējiem ir bijis alkohola reibums, bet ja tas ir darba laiks, tad nav nozīmes tam, kādu vielu uzņemšanas rezultātā alkohola reibums bija iestājies. Līdz ar to nav saprotams, kādā veidā var izvairīties no atbildības, norādot, ka alkohola reibuma iestāšanās iemesli nav zināmi.

[7.8] /pers. G/ lietā ir galvenais liecinieks. Viņa liecības kopā ar viltotajiem lēmumiem par norīkojuma uzdevuma izpildes pārtraukšanu ir robežsardzes galvenie pierādījumi lietā. Ir virkne iemeslu kritiski vērtēt /pers. G/ liecības.

[8] Robežsardze rakstveida paskaidrojumos pieteicēju apelācijas sūdzības neatzīst, pamatojoties uz lēmumā un paskaidrojumos ietvertajiem argumentiem. Ņemot vērā to, ka pieteicēju apelācijas sūdzības ir identiskas, robežsardze turpmāk norādītos apsvērumus attiecina vienlaicīgi uz visu pieteicēju apelācijas sūdzībām.

[8.1] Portatīvo mērierīču pārbaudes rādījumu rezultātā pieteicējiem tika konstatēts alkohola reibums, kas konkrētajā gadījumā radīja aizdomas, kas pēcāk tika pārbaudītas medicīniski, un tika gūts apstiprinājums par pieteicēju atrašanos alkohola reibumā dienesta pienākumu izpildes laikā.

[8.2] Pieteicēji maldina tiesu ar nepamatotiem un nepatiesiem apgalvojumiem. Disciplinārlietas izmeklēšanas gaitā pieteicēji paskaidrojumos norādīja, ka no attiecīgā paskaidrojuma sniegšanas atsakās. Līdz ar to robežsardze pauž neizpratni, kur tika „ierakstītas atbildes uz viltīgi formulētajiem jautājumiem". Robežsardzes rīcībā tādu pieteicēju paskaidrojumu nav.

Robežsardze uzskata, ka pieteicēji nepareizi izpratuši viņiem noteikto pienākumu sniegt paskaidrojumus disciplinārlietā, kā arī tādā veidā mēģināja izvairīties no disciplinārās atbildības par izdarīto disciplinārpārkāpumu.

[8.3] Robežsardze uzskata, ka tiesa ir izdarījusi pamatotus un pareizus secinājumus par Dienesta gaitas likuma normām attiecībā pret Darba likumu, līdz ar to nav pamatoti pieteicēju izdarītie apsvērumi par jēdzieniem „atstādināšana no norīkojuma izpildes".

[8.4] Robežsardzes rīcībā nav informācijas, ka lēmumi par norīkojuma uzdevumu izpildes pārtraukšanu būtu viltoti, kā to apgalvo pieteicēji..

[8.5] Pieteicēji nav norādījuši nevienu pamatotu iemeslu apšaubīt majora /pers. G/ spējas apzināties savu liecību jēgu un dot skaidras atbildes tiesas sēdes laika.

[9] Apgabaltiesa atbilstoši Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmajai daļai izskatīja lietu rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[10] Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus to kopsakarā, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka apelācijas sūdzības nav pamatotas un pieteikumi ir noraidāmi.

[11] Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi konstatējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, identificējusi un piemērojusi tiesību normas, kā rezultātā ir taisījusi pareizu spriedumu. Līdz ar to, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, apgabaltiesa pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai (sk. *šā sprieduma 6.punktu*) un to neatkārto.

Ņemot vērā to, ka pieteicēju apelācijas sūdzības ir identiskas, apgabaltiesa turpmāk norādītos apsvērumus attiecina vienlaicīgi uz visu pieteicēju apelācijas sūdzībām.

[12] Lietā noskaidroti šādi apstākļi, ko pieteicēji ne pieteikumā, ne apelācijas sūdzībā neapstrīd. Pieteicēji 2018.gada 10.novembrī uzsāka robežuzraudzības norīkojuma uzdevuma Nr.405-628 izpildi – /pers. D/ norīkojuma veids „Nodaļas dežurants" (paredzētais norīkojuma uzdevuma izpildes laiks 20.30-08.30), /pers. E/ un /pers. C/ norīkojuma veids „Patruļa (P) un Tehniskās novērošanas postenis (TNP)", robežuzraudzības uzdevums Nr.405-2579 (paredzētais norīkojuma uzdevuma izpildes laiks 21.15-02.45). Minētās personas parakstījās par instruktāžas un uzdevuma saņemšanu, kā arī saņēma šaujamieročus, munīcijas, signālraķetes un signālpatronas.

Pēc norīkojuma uzdevuma izpildes uzsākšanas, laikā starp plkst. 21.15 un plkst. 21.30, Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors /pers. G/ veica visu norīkojumā esošo robežsargu pārbaudi ar alkometru „AlcoQuant 6020 plus", attiecīgi /pers. D/ konstatēts alkohola daudzums izelpā 2,34 promiles, atkārtoti – 2,37 promiles, /pers. E/ konstatēts alkohola daudzums izelpā 1,74 promiles, atkārtoti – 1,56 promiles, /pers. C/ konstatēts alkohola daudzums izelpā 2,70 promiles, atkārtoti – 2,35 promiles.

Laikā no plkst. 22.00 līdz 22.10 /pers. D/, /pers. E/ un /pers. C/ iesēdās dienesta transportlīdzekļos, kur atradās arī Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieks majors /pers. G/, Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Robežnieku robežapsardzības nodaļas galvenais inspektors kapteinis /pers. L/, Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas inspektors (kinologs) seržants /pers. S/ un Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Kriminālizmeklēšanas dienesta galvenais inspektors majors /pers. M/ (*lietas 4.sējuma 20.-21.lapa*).

Plkst. 23.40 SIA „Daugavpils reģionālā slimnīca" veiktajā medicīniskajā pārbaudē /pers. D/ izelpojamā gaisā konstatēts alkohols 2,11 promiles, bet bioloģiskajā vidē (asinīs) konstatēts etanols 2,04 promiles; /pers. E/ izelpojamā gaisā konstatēts alkohols 1,10 promiles, bet bioloģiskajā vidē (asinīs) konstatēts etanols 1,16 promiles; /pers. C/ izelpojamā gaisā konstatēts alkohols 1,97 promiles, bet bioloģiskajā vidē (asinīs) konstatēts etanols 1,91 promile.

[13] Pieteicēji norāda, ka alkometrs tika izmantots bez tiesiska pamata, pārkāpjot tā lietošanas noteikumus, un tādējādi nevarēja uzrādīt ticamus rādījumus. Ņemot vērā, ka gan atbildētāja pārsūdzētajos lēmumos, gan pirmās instances tiesa spriedumā norādījusi, ka alkometra rādījumi netiek izmantoti kā pierādījumi, tad pieteicēji uzsver, ka spriedumu nevar motivēt ar kaut ko tādu, kas nav pierādījums.

Attiecīgie pieteicēju iebildumi nav pamatoti.

[13.1] Gan no Robežsardzes likuma 14.panta otrās daļas, gan no Dienesta gaitas likuma 6.panta 1. un 4.apakšpunkta izriet robežsarga pienākums ievērot likumus, citus normatīvos aktus (tostarp Robežsardzes reglamentus un nolikumus), priekšnieka pavēles un rīkojumus un amatpersonām noteiktos ētikas principus.

Noteikumu Nr.21 51.punkts noteic, ka amatpersonai (darbiniekam) aizliegts dienesta pienākumu izpildes (darba) laikā lietot alkoholu, narkotiskās, psihotropās, toksiskās vai citas apreibinošas vielas, kā arī glabāt šādas vielas vai šķidrumus vai to iepakojumus. Amatpersonai (darbiniekam) dienesta pienākumu izpildes (darba) laikā nav pieļaujama alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā, bioloģiskajā vidē (asinīs, urīnā vai siekalās), kā arī nav pieļaujama narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu klātbūtne bioloģiskajā vidē (asinīs, urīnā vai siekalās).

Atbilstoši Ieroču un speciālo līdzekļu aprites likuma 22.panta 13.daļai aizliegts nēsāt šaujamieročus alkohola ietekmē, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 0,5 promiles.

Noteikumu Nr.11 34.6.apakšpunkts noteic, ka norīkojuma vispārīgie pienākumi ir ziņot norīkojuma vecākajam, bet norīkojuma vecākajam attiecīgās struktūrvienības priekšniekam, par apstākļiem, kas var ietekmēt norīkojuma uzdevuma izpildi.

No minētajām tiesību normām izriet aizliegums amatpersonai dienesta pienākumu izpildes laikā lietot alkoholu vai citas apreibinošas vielas, glabāt alkoholu vai citas apreibinošas vielas (šķidrumus, iepakojumus). Tāpat amatpersonai jāapzinās, ka dienesta pienākumus nav pieļaujams pildīt, ja organismā ir alkohola vai apreibinošu vielu klātbūtne jebkādā koncentrācijā, proti, personai jārēķinās ar attiecīgajām sekām neatkarīgi no tā, kad (cik ilgi pirms dienesta pienākumu izpildes uzsākšanas) persona alkoholu lietojusi. Šaujamieročus aizliegts nēsāt, ja alkohola koncentrācija asinīs pārsniedza 0,5 promiles. Attiecīgi par apstākli, ka amatpersona alkoholu vai citas apreibinošas vielas lietojusi dienesta pienākumu izpildes laikā vai ārpus dienesta pienākumu izpildes laika, amatpersonai ir jāziņo norīkojuma vecākajam, apzinoties, ka tas var ietekmēt norīkojuma uzdevuma izpildi.

Līdz ar to alkohola un citu apreibinošo vielu klātbūtnes konstatācijai jānotiek objektīvā procedūrā, kas nerada šaubas par tās rezultātiem.

[13.2] Atbilstoši Dienesta gaitas likuma 14.panta septītajai daļai, ja ir aizdomas par to, ka amatpersona, pildot dienesta pienākumus, ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē vai reibumā, augstāka amatpersona to nogādā medicīniskās pārbaudes veikšanai.

Ņemot vērā, ka medicīniskās pārbaudes veikšanas kārtību regulē noteikumi Nr.394 (izņemot transportlīdzekļa vadītājiem, uz kuriem bija attiecināmi Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumi Nr.15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids"), tie ir piemērojami arī konkrētajā gadījumā.

Saskaņā ar noteikumu Nr.394 16.punktu medicīniskā pārbaude ietver: 1) alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vielu vai medikamentu lietošanas fakta pārbaudi pēc pārbaudāmās personas vārdiem; 2) ārējā izskata (tai skaitā miesas bojājumu esības vai neesības), psihiskā un emocionālā stāvokļa, uzvedības, runas, veģetatīvi somatiskā stāvokļa un kustību koordinācijas pārbaudi, alkohola vai citas smakas noteikšanu; 3) alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu vai medikamentu lietošanas fakta konstatēšanu, nosakot alkohola koncentrāciju izelpotajā gaisā, kā arī veicot asins, urīna vai siekalu (turpmāk – bioloģiskā vide) laboratoriskus izmeklējumus. Pārbaudes rezultātu un atzinumu ieraksta pārbaudes protokolā. Saskaņā ar minēto noteikumu 30.punktu medicīniskās pārbaudes protokols tiek sastādīts un atzinums sniegts par pārbaudāmās personas stāvokli medicīniskās pārbaudes brīdī.

Līdz ar to pierādījums, kas apliecina, ka persona pārbaudes brīdī ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē vai reibumā, ir medicīniskās pārbaudes protokols.

Savukārt gan vizuālie novērojumi (konkrētajā gadījumā – Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas inspektores /pers. Z/ vecākā inspektora /pers. T/ paskaidrojumos norādītais, *sk. lietas 1.sējuma 63., 64.lapu*), gan augstākstāvošas amatpersonas iegūtie alkometra „AlcoQuant 6020 plus" rādījumi ir apstākļi, kas radīja pamatotas aizdomas par to, ka amatpersonas, pildot dienesta pienākumus, ir alkohola vai citu apreibinošu vielu ietekmē, proti, objektīvs pamats šo amatpersonu nogādāšanai ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai.

Tieši šādi – kā pierādījumu tam, ka augstākai amatpersonai varēja rasties pamatotas aizdomas, ka pieteicēji, pildot dienesta pienākumus, ir alkohola vai citu apreibinošu vielu ietekmē, pirmās instances tiesa arī vērtēja alkometra rādījumus. Apgabaltiesas ieskatā, ņemot vērā robežsarga īpašo statusu un uzticēto pienākumu apjomu, citastarp – rīcību ar šaujamieročiem, robežsarga nogādāšana medicīniskās pārbaudes veikšanai būtu attaisnojama pat pie visniecīgākajām aizdomām par viņa atrašanos alkohola reibumā, piemēram, konkrētajā gadījumā attiecīgs pamats varēja būt vienīgi citas amatpersonas ziņojums par robežsargu netipisku uzvedību starpnorīkojumu laikā. Taču, ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā robežsarga nogādāšana ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai radīja nepieciešamību mobilizēt papildus resursus – norīkojuma uzdevuma izpildei piesaistīt citas personas, kuras tobrīd atradās mājas dežūrā, portatīvās mērierīces izmantošana aizdomu pastiprināšanai ir visnotaļ atbalstāma prakse.

[14] Pieteicēji apgalvo, ka par norīkojuma uzdevuma izpildes pārtraukšanu netika informēti, lietā esošie lēmumi par norīkojuma uzdevuma izpildes pārtraukšanu ir viltoti, /pers. G/ paziņojis, ka pieteicēji tiek atstādināti no dienesta pienākumu izpildes, līdz ar to viņiem radās iespaids, ka ir „atstādināti", vairs neatrodas „darba laikā" un „dienestā", tātad viņiem ir atļauta tāda rīcība, kas nebija atļauta, pildot dienesta pienākumus. Pieteicēji arī uzskata, ka Disciplināratbildības likumā un Dienesta gaitas likumā lietoto jēdzienu „darba laiks" un „atstādināšana" saturs ir noskaidrojams, ievērojot Darba likuma 58.panta un 130.panta regulējumu.

[14.1] Apgabaltiesa norāda, ka ir jānošķir amatpersonas ar speciālo dienesta pakāpi, kas pilda dienestu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādēs, vispārīgie pienākumi (Dienesta gaitas likuma 6.pants), robežsarga vispārīgie pienākumi (Robežsardzes likuma 14.pants), konkrēta amata dienesta pienākumi (lēmums par iecelšanu amatā, amata apraksts atbilstoši Dienesta gaitas likuma 9. un 15.pantam) un dienesta pienākumi atbilstoši norīkojuma uzdevumam (noteikumu Nr.11 32.punkts).

Nav pārprotami Dienesta gaitas likuma nosacījumi, ka dienests sākas ar lēmumu par pieņemšanu dienestā iecelšanu amatā (9.pants) un beidzas ar lēmumu par amatpersonas atvaļināšanu no dienesta (46.pants).

Dienesta gaitas likuma 14.pants paredz iespēju ar rakstveida rīkojumu (pavēli) atstādināt no amata pienākumu izpildes amatpersonu: pret kuru ir uzsākta kriminālvajāšana; kurai kā drošības līdzeklis ir piemērots noteiktas nodarbošanās aizliegums ar ierobežojumu uz laiku pildīt konkrēta amata pienākumus vai mājas arests; kurai kā drošības līdzeklis ir piemērots apcietinājums; kura neattaisnojošu iemeslu dēļ nav veikusi veselības stāvokļa pārbaudi. Dienesta gaitas likuma 14.panta piektā daļa paredz, ka no amata pienākumu izpildes amatpersonu var atstādināt arī uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku Disciplināratbildības likumā noteiktajā kārtībā. Un konkrēti, Disciplināratbildības likuma 19.pants paredz, ka ministrs, iestādes vadītājs vai viņa pilnvarota amatpersona uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku var atstādināt amatpersonu no amata pienākumu pildīšanas, saglabājot tai darba samaksu. Izdodot rīkojumu par amatpersonas atstādināšanu no amata pienākumu pildīšanas uz disciplinārlietas izmeklēšanas laiku, ministrs, iestādes vadītājs vai viņa pilnvarota amatpersona var uzdot amatpersonai šajā laikā pildīt citus pienākumus, kuri nav saistīti ar tās tiešajiem amata pienākumiem un kuru pildīšana netraucē disciplinārlietas izmeklēšanas interesēm.

Savukārt noteikumi Nr.11 paredz, ka norīkojuma uzdevuma izpildi robežsargam var pārtraukt, ja rodas aizdomas par robežsarga atrašanos alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā (73.2.apakšpunkts). Pārtraukt robežsarga norīkojuma uzdevuma izpildi ir tiesīgs struktūrvienības priekšnieks, viņa

prombūtnē – struktūrvienības priekšnieka vietnieks vai Norīkojuma vecākais, par to nekavējoties informējot struktūrvienības priekšnieku. Nepieciešamības gadījumā struktūrvienības priekšnieks, viņa prombūtnes laikā – vietnieks vai Norīkojuma vecākais, saskaņojot ar struktūrvienības priekšnieku, izsauc mājas dežūrā esošus robežsargus (74.punkts). Norīkojuma uzdevuma izpildi robežsargam pārtrauc, noformējot lēmumu saskaņā ar šo iekšējo noteikumu 13.pielikumā minēto veidlapu (76.punkts). Attiecīgu robežsargu ar lēmumu par norīkojuma izpildes pārtraukšanu iepazīstina pret parakstu. Ja robežsargs atsakās parakstīt lēmumu (vai nav spējīgs, vai nav sasniedzams), par to lēmumā izdara attiecīgu atzīmi (79.punkts).

Apgabaltiesas ieskatā nav nekāda pamata attiecīgajā situācijā jēdzienu „atstādināšana" un „darba laiks" noskaidrošanai piemērot pēc analoģijas Darba likuma 58.panta pirmo daļu (noteic, ka atstādināšana no darba ir ar darba devēja rakstveida rīkojumu noteikts pagaidu aizliegums darbiniekam atrasties darba vietā un veikt darbu, par atstādināšanas laiku viņam neizmaksājot darba samaksu) un 130.pantu (noteic, ka darba laiks šā likuma izpratnē ir laikposms no darba sākuma līdz beigām, kura ietvaros darbinieks veic darbu un atrodas darba devēja rīcībā, izņemot pārtraukumus darbā. Darba laika sākumu un beigas nosaka darba kārtības noteikumos, maiņu grafikos vai darba līgumā).

No Dienesta gaitas likuma 14.panta un Disciplināratbildības likuma 19.panta izriet – ja amatpersona ar rīkojumu tiek atstādināta no amata pienākumu pildīšanas, viņa turpina saņemt darba samaksu, taču viņai ir aizliegts pildīt konkrētā amata (no kura ir atstādināta) pienākumus – izņēmuma gadījumā ar kompetentas amatpersonas rīkojumu viņai var uzdot pildīt citus pienākumus – kuri nav saistīti ar tās tiešajiem amata pienākumiem un kuru pildīšana netraucē disciplinārlietas izmeklēšanas interesēm.

Izsakot šo normu Darba likumā lietotajā izteiksmē, kā to vēlas pieteicēji, var teikt, ka atstādināšana no amata pienākumu izpildes ir ar ministra, iestādes vadītāja vai viņa pilnvarotas amatpersonas rakstveida rīkojumu noteikts pagaidu aizliegums amatpersonai pildīt tiešos amata pienākumus, saglabājot darba samaksu.

Bez tam nav pārprotams, ka atstādināšana no amata pienākumu izpildes paredzēta tikai Dienesta gaitas likuma 14.pantā tieši atrunātajos gadījumos, citastarp – disciplinārlietas izmeklēšanas laikā. Atbilstoši Disciplināratbildības likuma 16.pantam disciplinārlietas izmeklēšana sākas ar lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu.

Savukārt gadījumā, ja ir tikai aizdomas par robežsarga atrašanos alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē vai reibumā, tad atbilstoši noteikumu Nr.11 73.2.apakšpunktam, 74., 76. un 79.punktam struktūrvienības priekšnieks, struktūrvienības priekšnieka vietnieks vai Norīkojuma vecākais pieņem lēmumu par norīkojuma uzdevuma izpildes pārtraukšanu.

Ņemot vērā, ka pieteicējiem bija zināms, ka disciplinārlietas izmeklēšana pret viņiem nav uzsākta un ar to saistīts rīkojums par atstādināšana no amata pienākumu izpildes nav pieņemts, pieteicējiem nebija nekāda pamata uzskatīt, ka viņi pēc pārbaudes ar alkometru tiek atstādināti no amata pienākumu izpildes.

Pieteicēji atsaucas uz /pers. G/ paskaidrojumiem (*lietas 1.sējuma 61.-62.lapa*), kuros norādīts, ka „tika pieņemts lēmums atstādināt personas no dienesta pienākumu izpildes", un uzsver, ka šāds pavēles veids normatīvajos aktos nav paredzēts, pie tam pieteicēji par izšķirošu (maldinošu) šajā gadījumā uzskata vārda „atstādināt" izmantošanu.

Apgabaltiesas ieskatā, ņemot vērā iepriekš norādītās acīmredzamās normatīvā regulējuma atšķirības gadījumā, ja amatpersona tiek atstādināta no amata pienākumu izpildes, un gadījumā, ja tiek pārtraukta norīkojuma uzdevuma izpilde, kā arī apstākli, ka nebija pieņemts (ne mutisks, ne rakstisks) lēmums par pieteicēju atstādināšanu (vai vēl jo vairāk – atbrīvošanu) no *amata* (Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas inspektora) pienākumu izpildes, /pers. G/ paziņojums, ka robežsargi tiek atstādināti no dienesta pienākumu izpildes nevarēja tikt saprasts citādi kā vien kā paziņojums, ka viņiem vairs nav jāpilda norīkojuma uzdevumā uzskaitītie dienesta uzdevumi. Proti, šāds paziņojums pēc sava satura un būtības ir identisks paziņojumam, ka tiek pārtraukta norīkojuma uzdevuma izpilde.

[14.2] Lietā ir Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas priekšnieka lēmumi par norīkojuma uzdevuma pārtraukšanu /pers. C/, /pers. D/ un /pers. E/ 2018.gada 10.novembrī plkst.21.30.

Pieteicēji apgalvo, ka šādi lēmumi viņiem netika uzrādīti, bet tika sastādīti vēlāk, jau pēc medicīniskās pārbaudes veikšanas, paraksts uz /pers. C/ un /pers. E/ lēmuma ir viltoti, bet /pers. D/ to tika prasīts parakstīt nākamajā dienā, plkst.2.00 naktī.

Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicēji nav iesnieguši un lietas materiālos nav pierādījumu, kas apliecinātu minēto izteikumu patiesumu.

Pieteicēji norāda, ka /pers. G/, sniedzot liecības, atzinis, ka nevienam no pieteicējiem lēmumu nebija uzrādījis. Taču šāds /pers. G/ liecību atreferējums ir izrauts no konteksta.

Liecinieks /pers. L/ liecināja, ka uzriez pēc otrās pārbaudes ar alkometru pieteicējiem tika pateikts, ka tiks noņemti no norīkojuma un vesti uz Daugavpils slimnīcu ekspertīzes veikšanai. Pēc pārbaudes tika sastādīti dokumenti par noņemšanu no norīkojuma uzdevuma izpildes. To, kā pieteicēji parakstījās, liecinieks neredzēja, jo viņi aizgāja uz dežūrtelpu, dežūrtelpā atradās kādi pieci cilvēki. Uz tiesas jautājumu, vai liecinieks redzēja, kas sastādīja lēmumu, liecinieks norādīja, ka laikam dežurants, bet /pers. G/ parakstīja (*tiesas sēdes protokols; lietas 65.lapas otrā puse*). Liecinieks /pers. M/ liecināja, ka pieteicēju klātbūtnē tika pateikts, ka viņi tiek noņemti no norīkojuma izpildes. Par to, vai šādos gadījumos jāsastāda arī kāds dokuments, pieteicējs nezināja, jo viņam esot citi darba pienākumi, ar to neesot saskāries. Kamēr tika sastādīti dokumenti, kamēr tika nodota munīcija, pagāja apmēram 40 minūtes. Pieteicējiem vajadzēja paņemt savas mantas, viens no pieteicējiem, iespējams, /pers. D/, ilgāku laiku kavējās, kaut kam zvanīja. Liecinieks braucis līdzi uz medicīnisko pārbaudi gadījumam, ja personas alkohola reibumā sāktu uzvesties neadekvāti. Pieteicēji nepārprotami sapratuši, uz kurieni viņus ved (*tiesas sēdes protokols; lietas 66.lapa*). Liecinieks /pers. S/ liecināja, ka dzirdējis, kā pieteicējiem tiek paziņots, ka viņi tiek noņemti no

uzdevuma izpildes, bet neredzēja, ka viņiem liek rakstīt vai parakstīt kādu dokumentu. /pers. D/ [kurš brauca vienā automašīnā ar liecinieku] zināja, ka viņu ved uz Daugavpili (*tiesas sēdes protokols; lietas 67.lapa*). /pers. G/ liecināja, ka pieteicējiem paziņoja, ka viņi tiek atstādināti no norīkojuma uzdevuma izpildes. Personām bija jāparaksta attiecīgais dokuments – tas ir iekšējs normatīvais dokuments – veidlapa. Personām tika paskaidrots, ka viņas ir alkohola reibumā, cik konkrēti ir konstatētas promiles, tādēļ ir atstādinātas no norīkojuma uzdevuma izpildes. Uzreiz pēc otrās ekspertīzes ar alkometru pieteicējiem tika pateikts, ka viņi dosies uz Daugavpils slimnīcu medicīniskās ekspertīzes veikšanai. Par to tika paziņots Pārvaldes priekšniekam, ka nodaļā ir ārkārtas gadījums. /pers. E/ negribēja uz Daugavpili labprātīgi braukt, bet viņam tika paskaidrots, ka tas viņu neatbrīvos no tā, ka viņš ir alkohola reibumā. Pieteicēji savāca savas mantas, gāja uz dežūrtelpu, parakstīja noteiktos dokumentus. Attiecīgie dokumenti stāvēja uz galda, katrs pieteicējs piegāja pie galda un tos parakstīja. Uz tiesas jautājumu, vai dokumentus par atstādināšanu no norīkojuma uzdevuma viņi parakstīja liecinieka klātbūtnē, /pers. G/ paskaidroja, ka nē – ir gan atradies dežūrtelpā, bet dokumentu bijis daudz. Ir bijis nodaļas Norīkojuma vecākais, kurš pilda noteiktus norīkojuma pienākumus, pats nav redzējis, ko pieteicēji parakstīja (*tiesas sēdes protokols; lietas 67.lapas otrā puse, 68.lapa*).

Robežsardzes Daugavpils pārvaldes Piedrujas robežapsardzības nodaļas inspektore /pers. P/ rakstveida paskaidrojumos (*lietas 1.sējuma 66.lapa*) norādījusi, ka trim amatpersonām – /pers. D/, /pers. E/ un /pers. C/ izelpā alkometrs uzrādīja promiles. Tika sastādīti lēmumi par norīkojuma uzdevuma izpildes pārtraukšanu minētajiem robežsargiem. Plkst.22.10 ar dienesta transportlīdzekli nogādātas uz SIA „Daugavpils reģionālā slimnīca" Narkoloģisko nodaļu ekspertīzes veikšanai.

No minētā izriet, ka uzreiz pēc pārbaudes ar alkometru /pers. G/ pieteicējiem mutiski paziņoja, ka viņi tiek atstādināti no norīkojuma uzdevuma izpildes un tiks nogādāti Daugavpils slimnīcā medicīniskās pārbaudes veikšanai, pieteicēji to saprata, jo nodeva šaujamieročus un pārģērbās civilajās drēbēs, šajā laikā Norīkojuma vecākais norīkojuma uzdevuma izpildei piesaistīja mājas dežūrā esošās personas, kā arī sagatavoja (izdrukāja) noteikumu Nr.11 13.pielikumā minēto veidlapu, kuru, lai arī ne vienlaicīgi, bet parakstīja gan /pers. G/, gan pieteicēji.

Apgalvojums, ka pieteicējiem radies priekšstats, ka viņus ved uz Daugavpili, lai nogādātu mājās, neiztur kritiku. Pirmkārt, neviens no nopratinātajiem lieciniekiem šādu apgalvojumu neapliecināja – viņi visi bija sapratuši, ka pieteicēji ar dienesta transportlīdzekļiem tiks nogādāti ārstniecības iestādē pārbaudes veikšanai, un lieciniekiem nebija šaubu, ka to saprata arī pieteicēji. Otrkārt, nav pamata uzskatīt, ka dienesta transportlīdzekļi šādās situācijā tiek izmantoti, lai personas, attiecībā uz kurām ir radušās pamatotas aizdomas, ka tās norīkojuma uzdevuma izpildes laikā ir alkohola reibumā, tiktu nogādātas mājās. Treškārt, /pers. D/ vēlme konkrētajā situācijā doties uz Daugavpili nav loģiska un saprotama, jo lietā nav strīda, ka viņš dzīvo Ilūkstē, uz Piedrujas robežapsardzības nodaļu viņš bija ieradies ar savu transportlīdzekli un pēc medicīniskās pārbaudes Daugavpilī mājās nevarēja nokļūt, tādēļ lūdza nogādāt atpakaļ uz Piedrujas robežapsardzības nodaļu. Attiecībā uz pieteicēju viedokli, ka medicīniskā pārbaude bija jāveic tuvākajā – Krāslavas slimnīcā, apgabaltiesa norāda, ka ārstniecības iestādes, kuras veic medicīnisko pārbaudi alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes konstatēšanai, uzskaitītas noteikumu Nr.394 1.pielikumā, minētie noteikumi neparedz, ka medicīniskā pārbaude jāveic tikai un vienīgi tuvākajā ārstniecības iestādē, savukārt atbildētāja ir paskaidrojusi, ka Robežsardzes Daugavpils pārvaldei ir noslēgts līgums ar Daugavpils slimnīcu, līdz ar to Daugavpils novadā visus aizdomās turētos medicīniskās pārbaudes veikšanai ved uz šo iestādi (*tiesas sēdes protokols; lietas 69.lapas otrā puse*).

[14.3] Apgabaltiesa secina, ka pieteicēji pēc plkst. 21.30 atradās dienestā un turpināja pildīt amata pienākumus, bet norīkojuma uzdevumā norādīto dienesta pienākumu izpilde bija pārtraukta, lai viņus nogādātu ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai.

Lai arī pieteicēji pauž viedokli, ka periodā līdz medicīniskās pārbaudes veikšanai (plkst. 23.40) varēja darīt jebko, pieteicēji acīmredzami izvairās izvirzīt konkrētu apgalvojumu, kādas tieši darbības, kas varēja ietekmēt medicīniskās pārbaudes rezultātus, ir veikuši.

/pers. C/ 2018.gada 14.novembrī ar parakstu apliecinājis, ka paskaidrojumu sniegs pēc medicīniskās ekspertīzes saņemšanas (*lietas 1.sējuma 67.lapa*), 2018.gada 22.novembrī ar parakstu apliecinājis, ka no paskaidrojumu sniegšanas atsakās (*lietas 1.sējuma 80.lapa*). /pers. D/ 2018.gada 14.novembrī ar parakstu apliecinājis, ka paskaidrojumu sniegs pēc medicīniskās ekspertīzes saņemšanas rezultātiem (*lietas 3.sējuma 63.lapa*), 2018.gada 21.novembrī ar parakstu apliecinājis, ka no paskaidrojumu sniegšanas atsakās (*lietas 3.sējuma 72.lapa*) . /pers. E/ 2018.gada 14.novembrī ar parakstu apliecinājis, ka paskaidrojumu sniegs pēc medicīniskās ekspertīzes saņemšanas rezultātiem (*lietas 2.sējuma 68.lapa*), 2018.gada 15.novembrī un 21.novembrī ar parakstu apliecinājis, ka paskaidrojumu sniegt atsakās (*lietas 2.sējuma 62, 71.lapa*).

Pirmos paskaidrojumus pieteicēji snieguši, apstrīdot sākotnējos lēmumus (*lietas 1.sējuma 104.-108.lapa, 2.sējuma 95.-99.lapa, 3.sējuma 96.-100.lapa*), tie pēc satura ir identiski un tajos norādīts, ka ne šī, ne iepriekšējā norīkojuma laikā, ne starp norīkojumiem alkoholiskos dzērienus nelietoja. Alkoholiskos dzērienus nav lietojuši jau nedēļām ilgi. Pēc pārbaudes ar alkometru pārģērbās civilajās drēbēs, atradās nodaļas telpās vai ārā, meklējot risinājumu, kā vēlā vakarā tikt mājās. Pieteikums tiesai satur identiskus paskaidrojumus.

Pirmajā tiesas sēdē pieteicēju pārstāvis paskaidroja, ka neizslēdz iespēju, ka pieteicēji lietojuši alkoholiskos dzērienus vai kādas citas vielas, vai medikamentus, kas var izraisīt alkohola reibuma stāvokli, bet tas varēja būt pēc atstādināšanas. Taču, atbildot uz tiesas jautājumu, kurā brīdī pieteicēji alkoholu lietoja, pārstāvis paskaidroja, ka pieteicējiem to nejautāja, jo tā ir viņu personiskā darīšana, jo viņi jau atradās ārpus darba laika; taču tas neizslēdz iespēju, ka viņi alkoholu būtu lietojuši (*tiesas sēdes protokols; lietas 4.sējuma 10.lapa*). Pieteicēju pārstāvis izteica arī minējumu, ka pieteicēji varbūt lietojuši zāles

vai *Bittner* balzāmu (*tiesas sēdes protokols; lietas 4.sējuma 10.lapas otra puse)* vai alkoholu, jo „tā bija ārkārtēja situācija, cilvēki bija sabijušies, šokēti" (*tiesas sēdes protokols; lietas 4.sējuma 11.lapa*), apreibinošās vielas lietoja periodā no atstādināšanas līdz plkst.23.30, kad viņiem paziņots, ka tiks veikta medicīniskā pārbaude (*tiesas sēdes protokols; lietas 4.sējuma 11.lapas otrā puse*),

Ievērojot šo paskaidrojumu nekonkrēto raksturu, pirmās instances tiesa uzlika par pienākumu pieteicēju pārstāvjiem uz nākamo tiesas sēdi sagatavot informāciju par to, kad, kur un ko pieteicēji ir lietojuši, vai arī palūgt, lai paši pieteicēji ierodas uz tiesas sēdi (*tiesas sēdes protokols; lietas 4.sējuma 15.lapas otrā puse*).

Pieteicēji neatsaucās uz pirmās instances tiesas aicinājumu ierasties uz tiesas sēdi paskaidrojumu sniegšanai.

Pieteicēju pārstāvis paskaidroja, ka precīzi joprojām nevar apgalvot, bet ir noskaidrojis, ka dienas pārtraukuma laikā pieteicēji ēda vienus un tos pašus ēdienus. Pēc tam viņiem nebija visai labi, bet viņi gāja strādāt. Pēc atstādināšanas viņi lietoja zāles, šķīdumu. Zāļu nosaukumu nevar pateikt, jo /pers. C/ zāles glabāja savā dzīvesvietā un, kad saņēma lēmumu par atvaļināšanu no dienesta, viņš zāļu iepakojumu izmeta, jo domāja, ka tas vairāk nebūs vajadzīgs. Uz tiesas jautājumu, pret ko bija zāles un kādam mērķim tās tika lietotas, paskaidroja – lai viņiem nav slikti. Taču nevar pateikt, ka šīs zāles tika lietotas tieši pēc indikācijas, jo viņiem vienkārši citu zāļu nebija. Uz tiesas precizējošo jautājumu atbildēja, ka zāles bija pret sāpēm. Pieteicēji arī paskaidrojuši, ka bija dzēruši lauku sulu, ko /pers. D/ līdzi bija iedevusi māte. Nekādus alkoholiskos dzērienus pieteicēji nelietoja. Taču tālāk uz tiesas precizējošo jautājumu, vai pieteicēji apgalvo, ka alkoholu saturošus dzērienus nebija lietojuši, pārstāvis paskaidroja, ka vismaz viņi nelietoja tādus alkoholiskos dzērienus, kas bija no veikala (*tiesas sēdes protokols; lietas 4.sējuma 64.lapa*). Uz tiesas precizējošo jautājumu atbildēja, ka pieteicēji ēda starp maiņām, apmēram trīs stundas pirms vakara maiņas. Medikamenti tika lietoti pēc atstādināšanas, sula tika lietota gan pēc atstādināšanas, gan pa ceļam uz medicīnisko iestādi. Pa ceļam viņi arī ēda (*tiesas sēdes protokols; lietas 4.sējuma 65.lapa*).

Apgabaltiesa atzīst, ka attiecīgie pieteicēju paskaidrojumi nepelna ievērību. Pieteicēji nenorāda konkrētus faktus, kas varētu izskaidrot augstu alkohola koncentrāciju organismā medicīniskās pārbaudes brīdī, bet min dažādas varbūtības – neidentificētas pārtikas lietošana starp norīkojumiem, kas izsauca sīkāk neraksturotas veselības problēmas, kuru novēršanai tika lietotas neidentificētas zāles neidentificētā daudzumā, kā arī neidentificētas sulas vai citu, veikalā nenopērkamu (iespējams, alkoholisko) dzērienu lietošana pēc plkst. 21.30 neidentificētos apstākļos.

[14.4] Pieteicēji norāda, ka tiesa nepamatoti kā pierādījumu ņēmusi vērā medicīniskās pārbaudes protokola 22.ailē norādīto, ka alkohols tika lietots 10.11.2018. dienas laikā, jo, pirmkārt, medicīniskās pārbaudes laikā netiek noteikts, kas, kad un kādos daudzumos tika lietots, otrkārt, parakstot protokolu, persona apliecina vienīgi to, ka viņai veikta attiecīgā medicīniskā pārbaude, treškārt, pieteicējiem medicīniskās pārbaudes laikā netika jautāts, kad un vai vispār tās lietoja alkoholu – pieteicēji pieļauj, ka attiecīgās ziņas sniedza /pers. G/.

Attiecīgais viedoklis nav pamatots. No noteikumu Nr.394 16.1.apakšpunkta izriet, ka medicīniskā pārbaude ietver citastarp alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vielu vai medikamentu lietošanas fakta pārbaudi pēc pārbaudāmās personas vārdiem. Attiecīgi pārbaudes veidlapas 22.aile paredz norādīt ziņas par pēdējo alkohola un ārstniecisko vielu lietošanas faktu: subjektīvas, objektīvas (pēc dokumentiem un citiem avotiem). Pārbaudāmās personas paraksta vietā veidlapā norādīts, ka pārbaudāmās personas paraksts apliecina *arī* faktu, ka pārbaude veikta tieši šai personai.

Ievērojot minēto, pirmās instances tiesa varēja ņemt vērā medicīniskās pārbaudes protokola 22.ailē ietvertās ziņas par alkohola lietošanas faktu pēc pārbaudāmās personas vārdiem, ņemot vērā, ka pieteicēji medicīniskās pārbaudes protokolu bez iebildumiem parakstījuši, bet jo īpaši ņemot vērā apstākli, ka pieteicēji visā lietas izskatīšanas laikā ir konsekventi atteikušies sniegt jebkādus citus paskaidrojumus.

[14.5] Pieteicēji pauž viedokli, ka /pers. G/ liecībām nav piešķirama ticamība, jo šo liecību saturs nevar būt patiess pēc savas būtības, kā arī viņš ir ieinteresēts sniegt liecības, jo pret pieteicējiem pieņemto lēmumu atcelšana apdraudēs viņa dienesta stāvokli.

Apgabaltiesa nekonstatē, ka /pers. G/ būtu sniedzis tādas liecības, kas nevar būt patiesas pēc savas būtības. Pieteicēji arī nav norādījuši uz apstākļiem, kas radītu aizdomas, ka viņš bija ieinteresēts veikt darbības, lai pret pieteicējiem tiktu nepamatoti ierosinātas disciplinārlietas – pieteicēja pārstāvis tiesas sēdē norādīja vien to, ka /pers. G/ bija ieinteresēts, jo, iespējams, vēlējās citu priekšnieku acīs izskatīties kā labs priekšnieks, kas kādu pieķēris, turklāt pieteicējiem ar /pers. G/ nebija pārāk labas attiecības (*tiesas sēdes protokols; lietas 4.sējuma 12.lapa*). Attiecīgi paskaidrojumi ir pārāk vispārīgi, tajos nav norādīts uz konkrētām konflikta situācijām, kas liecinātu par „ne pārāk labām" priekšnieka un padoto attiecībām un kas varētu objektīvi liecināt par /pers. G/ ieinteresētību nepamatoti vērsties pret pieteicējiem.

[14.6] Pieteicēji iebilst arī pret pirmās instances tiesas secinājumu, ka pieteicēji atteicās sniegt paskaidrojumus disciplinārlietas izmeklēšanas laikā, uzskatot, ka savu atteikumu sniegt paskaidrojumus ir pietiekami motivējuši. Proti, pieteicēji nevēlējās sniegt paskaidrojumus tādā veidā, kā to vēlējās disciplinārlietas izmeklētājs, pieteicējiem tika liegta iespēja sniegt paskaidrojumus likumā noteiktajā kārtībā.

Disciplināratbildības likuma 17.panta otrā daļa noteic, ka amatpersonu nekavējoties iepazīstina ar lēmumu par disciplinārlietas ierosināšanu un pieprasa no tās rakstveida paskaidrojumu par tās darbību vai bezdarbību, kas ietver disciplinārpārkāpuma pazīmes, un citiem apstākļiem, kas ir noskaidrojami disciplinārlietā. Atbilstoši minētā likuma 18.panta ceturtajai daļai, lai noskaidrotu lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, disciplinārlietas izmeklēšanas veicējs pieprasa no iestādēm, amatpersonām un, ja nepieciešams, no privātpersonām nepieciešamos paskaidrojumus un citu informāciju vai dokumentus. Savukārt 18.panta $4.^1$ daļa noteic, ka amatpersonai ir pienākums ne vēlāk kā piecu darbdienu laikā vai disciplinārlietas izmeklēšanas veicēja norādītajā termiņā sniegt paskaidrojumu par apstākļiem, kas noskaidrojami

disciplinārlietā.

Pieteicēji norāda, ka no minētajām tiesību normām izriet amatpersonas tiesības paskaidrojumus sastādīt sev vēlamā laikā, vietā un veidā, taču izmeklētājs mēģinājis pieteicējus pratināt, uzdodot sev vajadzīgos, pēkšņus un viltīgi formulētus jautājumus, ierakstot atbildes ar saviem un sev ērtajiem vārdiem nezināmas juridiskas izcelsmes veidlapā, nedodot pietiekamu laiku pareizi formulēt atbildes, lietojot nopratināšanas taktiskos paņēmienus.

Attiecīgais apgalvojums nav pamatots. No lietas materiāliem konstatējams, ka 2018.gada 21.novembra lēmums tika nekavējoties izsniegts pieteicējiem, lūdzot sniegt paskaidrojumus uz pievienotās veidlapas (*lietas 1.sējuma 80.lapa*), atbildot uz konkrētiem jautājumiem (*lietas 1.sējuma 81.lapa*). Apgabaltiesas ieskatā, tas nevar tikt uzskatīts par pieteicēju ietekmēšanu vai, vēl jo vairāk – tiesību sniegt paskaidrojumus ierobežojumu. Pirmkārt, attiecīgajos jautājumos (piemēram, lūdzu, aprakstiet notikumus, kas risinājās Piedrujas robežapsardzības nodaļā; vai Jūs atzīstat lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu norādīto informāciju; vai lietojāt alkoholiskos dzērienus Piedrujas robežapsardzības nodaļas dienesta telpās un/vai teritorijā 10.11.2018. pa dienu, atrodoties ārpus dienesta pienākumu izpildes laika u.tml.) nav konstatējams nekas viltīgi formulēts. Turklāt, ja pieteicējiem attiecīgais paskaidrojumu sniegšanas veids nešķita pieņemams, tas nekādā veidā neierobežoja viņu tiesības sniegt paskaidrojumus brīvā formā normatīvajos aktos noteiktajā termiņā. Taču pieteicēji neizteica iebildumus par jautājumu saturu, bet bez jebkādas papildus motivācijas attiecīgajā paskaidrojumu veidlapā attiecīgi jau 2018.gada 21. un 22.novembrī norādīja, ka no paskaidrojumu sniegšanas atsakās. Šādos apstākļos iestādei nebija pamata sagaidīt, ka pieteicēji vēlas sniegt papildus paskaidrojumus. Ievērojot minēto, apstāklis, ka sākotnējie lēmumi tika pieņemti, pirms bija beidzies likumā noteiktais termiņš paskaidrojumu sniegšanai (ņemot vērā, ka pieteicēji bija apliecinājuši, ka paskaidrojumus nesniegs), nevar uzskatīt par pieteicēju tiesību ierobežojošu.

Turklāt, kā jau apgabaltiesa norādīja, pieteicēji konkrētus paskaidrojumus par lietā nozīmīgiem apstākļiem nav snieguši arī vēlāk – ne apstrīdot sākotnējos lēmumus, ne iesniedzot pieteikumu tiesā, ne arī pirmās instances tiesas sēdē. Arī apelācijas sūdzībā pieteicēji nav norādījuši, kādus tad paskaidrojumus, ko viņiem nav bijis iespējas sniegt iepriekš, iestāde vai tiesa nav ņēmusi vērā.

[15] Ievērojot minēto, apgabaltiesa secina – ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā pastāvēja apstākļi, kas radīja pamatotas aizdomas, ka pieteicēji robežsardzes norīkojuma uzdevuma izpildes laikā atrodas alkohola reibumā, pilnvarota amatpersona pārtrauca norīkojuma uzdevuma izpildi un pieteicēji bez neattaisnojamas kavēšanās tika nogādāti ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai, medicīniskā pārbaudē normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā konstatēta alkohola koncentrācija pieteicēju asinīs. Pieteicēji nav norādījuši uz apstākļiem, kas liecinātu, ka pieteicēji alkohola ietekmē varēja nonākt laikā, kad dienesta pienākumus nepildīja.

[16] Apgabaltiesa uzskata, ka atrašanās alkohola reibumā dienesta pienākumu izpildes laikā ir tik būtisks pārkāpums, ka dienesta personas atvaļināšana no dienesta ir samērīgs disciplinārsods.

Arī administratīvo tiesu praksē konsekventi atzīts, ka par atrašanos alkohola reibumā dienesta laikā amatpersonas ar speciālajām dienesta pakāpēm ir samērīgi atvaļināt no dienesta (atbrīvot no amata).

Lietā Nr.A42484307 atzīts, ka „vispārzināms ir fakts, ka sabiedrības vērtējumā nav pieļaujama policijas darbinieka atrašanās alkohola reibuma stāvoklī dienesta pienākumu pildīšanas laikā, jo šādas amatpersonas darbs ir saistīts gan ar paaugstinātas bīstamības objektiem – ieročiem, transportlīdzekļiem, gan ar saskarsmi ar citām personām. Līdz ar to tiesai nav šaubu, ka ar atrašanos alkohola reibuma stāvoklī dienesta pienākumu pildīšanas laikā pieteicējs ir diskreditējis dienesta vietu (Valsts policiju), ar to nodarīdams būtisku kaitējumu dienesta vietas reputācijai. Policijas darbiniekam dienesta pienākumu pildīšanas laikā esot alkohola reibuma stāvoklī, var tikt radītas neatgriezeniskas sekas personām saistībā ar kriminālprocesuālo darbību nepienācīgu veikšanu, kā arī var tikt apdraudēti dienesta biedri, jo reibuma stāvoklī esoša persona nespēj adekvāti reaģēt un rīkoties bīstamās situācijās".

Lietā Nr.A42670807 atzīts, ka „pieteicēja darba pienākumus un uzvedību regulējošās tiesību normas nepieļauj pieteicēja atrašanos darbavietā [Valsts policija] alkohola reibumā, neatkarīgi no tā, vai pieteicējs pilda amata pienākumus, atrodas atvaļinājumā vai viņam ir darbnespēja, jo tādējādi pieteicēja rīcība kaitē dienesta reputācijai".

Apgabaltiesas ieskatā, minētie secinājumi ir attiecināmi arī uz citu Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu, tostarp Robežsardzes, amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm.

[17] Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pieteikumi nav pamatoti un ir noraidāmi.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307., 309.pantu un 329.panta pirmo daļu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt /pers. C/ pieteikumu par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.27 atcelšanu, /pers. D/ pieteikumu par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.25 atcelšanu un /pers. E/ pieteikumu par Valsts robežsardzes 2019.gada 21.janvāra lēmuma Nr.24 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Senāta Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente A.Šteinberga

Tiesneses S.Kanenberga

I.Meldere